

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

HET UITVOEREND BESLAG VOOR BELASTINGSSCHULDEN

1. Inleiding.

Tengevolge van de uitzonderlijke belastingswetten na de oorlog is het vraagstuk van de invordering der belasting bijzonder actueel geworden. De uitvoerende maatregelen stellen een zeer delicaat en nieuw probleem. Wanneer wij zeggen nieuw, dient dit enkel in beperkende zin opgevat. Immers, het juridisch materiaal, als wij ons zo mogen uitdrukken, waarmee de huidige wetten en besluiten zijn samengesteld, is oud. Maar noch de wetgever, noch het uitvoeringsorgaan heeft zonder twijfel ooit toestanden kunnen voorzien, zoals ze zich thans voordoen. Wanneer men vroeger slechts zelden tot een uitvoering diende over te gaan, en zulks bijna altijd geschiedde tegen een belastingplichtige die van kwade trouw was, en voor een definitieve belastingsschuld, schijnen nu integendeel de uitvoerende maatregelen, zowel in de administratieve als rechterlijke fase, een alledaags en gewoon verschijnsel te zijn om de betaling der belastingen, praktisch alleen extra of speciale belastingen, te activeren. Onnodig erbij te voegen dat de belastingsschuld meestal het voorwerp uitmaakt van een bezwaarschrift of verhaal, sedert jaren ingediend, en nog niet definitief afgehandeld. Om deze belastingsschuld te innen meent men de belastingplichtige door allerlei drukkingsmethodes te moeten dwingen. Men blokkeert zijn gelden en titels bij derden, zonder zelfs een notie te hebben van het juist bedrag (artikel 74, Koninklijk Besluit 22 September 1937). Men laat de huisboedel van iemand, die gedurende gans zijn leven altijd stipt zijn belastingen heeft betaald, aanslaan. De wet vereist de tegenwoordigheid van twee getuigen, welke voor deze materie met voorkeur gekozen worden onder de rijkswachters, politie of veldwachters. Een werkzaam, eerlijk persoon, meestal eigenaar van niet belaste onroerende goederen, wordt te aanzien van zijn medeburgers voorgesteld als de slechtste staatsburger, wiens goederen worden in beslag genomen door middel van de sterke hand, alsof men voorzorgen diende te nemen tegen een gevaarlijk delinquent.

Wij betwijfelen het sterk of de wetgever precies dit heeft gewild, of dit de geest van de wet is. Het is duidelijk dat de geldende wetten en besluiten tengevolge van andere toestanden ontstaan een ander doel voor ogen hadden. Uit de economie ervan blijkt, dat de fiscus, wanneer hij tot uitvoerende maatregelen over-

gaat, onderworpen blijft aan *de principes ten gronde* welke aan de basis liggen van het gemeen recht.

Artikelen 60 en 68 S. W. I, alsmede het Koninklijk Besluit van 22 September 1937 regelen deze materie.

2. Voorwaarden.

Alvorens het gesteld probleem te onderzoeken blijkt het niet zonder nut te zijn, op te merken dat het besluit van 22 September 1937 de uitvoering regelt van artikel 60 S. W. I :

« Een Koninklijk Besluit regelt :

1° *De wijze waarop men dient te handelen* voor de aangiften, het opmaken en de betekening der kohieren, de betalingen, de kwijtschriften en de *vervolgingen*. »

De wet zelf zegt klaar en duidelijk dat het besluit alleen de *wijze* (le mode) waarop men dient te *handelen* voor de vervolgingen regelt.

Overigens, het besluit van 22 September 1937, meer bepaald in zijn artikelen 53 tot 92, heeft ook geen andere pretentie. Het is reeds voldoende de terminologie van dit besluit na te gaan om dit te bewijzen. Men vergelijkte in artikelen 61 tot 70 de woorden : « *le receveur, l'huissier fait procéder* », « *peut faire procéder* », « *devront procéder* », « *selon la manière prévue* ». Kwestige artikelen van gans dit Koninklijk Besluit regelen in werkelijkheid dus slechts de formaliteiten van de administratieve en rechterlijke fase der vervolgingen. Gemakkelijkheidshalve, en met een begrijpelijk inzicht om te resumeren, verwijst het Koninklijk Besluit naar formaliteiten voorzien door andere wetten, en wel bepaald voor wat het uitvoerend beslag, het beslag op vruchten te velde en het onroerend beslag betreft, naar het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Ook artikel 63 laat klaar blijken dat gans de economie van dit Koninklijk Besluit op de uiterlijke vorm van de uitvoering gericht is : « Alleen dan zal de uitvoering geschorst worden door het beheer tot een gerechtelijke beslissing is tussengekomen, wanneer er verzet is wegens vormgebrek ». Het is duidelijk dat men slechts het geval bedoeld heeft van een belastingplichtige van kwade trouw, die zijn definitieve belastingsschuld niet voldoet. Het is nutteloos dat het beheer de uitvoering zou opschorsen om andere redenen dan vormgebreken, daar ze zich, in het kader

van kwestig besluit, noodzakelijk beperken moet tot dit voorwerp van de eis bij gebrek aan andere.

De conclusie dringt zich op. Het Koninklijk Besluit van 22 Juli 1937 en artikel 60 S. W. I heeft niets anders gewild dan de formaliteiten regelen, de uiterlijke vorm, de manier van de uitvoering. De wetgever heeft sommig proceduurakten vereenvoudigd of strenger gemaakt om ze beter aan te passen aan een soepele inning der belastingschuld tegenover een schuldenaar van kwade trouw. Meer is er niet te vinden noch in de wet, noch in het Koninklijk Besluit.

3. Grondvoorwaarden.

De discussie van de voorwaarden ten gronde waaraan de titel welke aan de basis ligt van de uitvoerende maatregelen moet voldoen, wordt dus niet beheerst door artikel 60 S.W. I en Koninklijk Besluit 22 September 1937. De titel van de belastingschuld is de uitvoerbaar verklaarde rol door de heer Directeur der Rechtstreekse Belastingen. Alleen artikel 68 S. W. I wordt praktisch in bespreking gebracht: «Bezwaar of beroep schorst de invorderbaarheid der belasting niet. De directeur kan uitstel verlenen.»

Het ligt in onze bedoeling de vormvoorwaarden waaraan de uitvoering moet voldoen, niet te onderzoeken, maar alleen de voorwaarden ten gronde.

4. Het beheer is in ieder geval door huidig artikel 68 S. W. I gedekt om belastingen in ontvangst te nemen waartegen verhaal of bezwaar. Wanneer een belastingplichtige vrijwillig of tengevolge van drukking, uitgeoefend door het beheer, een niet-definitieve belastingschuld betaalt, is het beheer te welke opzichte ook in geen geval verantwoordelijk, wanneer deze schuld na beslissing of arrest geheel of gedeeltelijk onverschuldigd blijkt.

Laten wij ook niet vergeten dat onder het regime der vroegere belastingen sommige belastingschuldigen een reclamatie indienden om hoger getaxeerd te worden en naar het belastingbureau liepen om de ontvangst te smeken toch hun geld te willen aanvaarden voor de meerdere taxatie, welke ze zelf hadden bepaald.

Vgl. artikel 8, wet 5 Juli 1871: «Le contribuable qui se plaint d'une cotisation insuffisante et dont la réclamation n'a pas été admise par la députation permanente peut néanmoins verser entre les mains du receveur le supplément qu'il prétend devoir. Le receveur est tenu de l'accepter et d'en donner quittance.»

Wij weten allen dat de zorg welke dergelijke belastingplichtige bekommerde, een zorg was om meer stemrecht te verkrijgen.

Onze tegenwoordige wetten en besluiten, alsook artikel 68, zijn grotendeels een letterlijke heruitgave van oude wetten en besluiten. Bovenvermelde «curiositeit» laat goed aanvoelen dat de geest, het doel, de omstandigheden, welke de wetgever desijds beïnvloedden, gans anders zijn dan heden ten dage.

5. Wil artikel 68 zeggen dat de belastingschuld, waartegen verhaal of beroep bestaat, zeker en effen zijn zou? Beslist niet. Immers, een schuld is maar zeker wanneer het vaststaat dat ze verschuldigd is, en ze is maar effen wanneer ze bepaald is in haar bedrag, haar quantum, «Quand on sait combien est dû», zegt Pothier. Wanneer er bezwaar of verhaal is of mogelijk is tegen een aanslag, is de belastingschuld *nooit* zeker of effen.

Logischerwijze moet worden besloten dat de fiscale schuld onderworpen blijft aan de gewone regelen van

gemeen recht wanneer men meent zijn toevlucht te moeten nemen tot inbeslagnemingen om de inning der belastingen te verrekenen.

6. Oorsprong van artikel 68.

De kwestie welke ons bezig houdt, had vroeger geen actueel belang. De fiscus werkte normaal; wanneer men moest overgaan tot uitvoering was dit voor een belastingschuld, welke definitief gevestigd was en wier schuldenaar in moeilijke financiële voorwaarden verkeerde.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de wetgever, welke de wet en dus ook artikel 68 (alsdan 74) aannam, er geen aandacht aan gaf. Bijna 100 bladzijden van 2 kolommen besprekingen in de Parlementaire Handelingen; over artikel 68 (alsdan 74) echter geen woord, tenzij «adopté».

Vóór 1919 kende men een fiscaal regime, dat zijn oorsprong had in de Franse Revolutie en door de opeenvolgende bewinden bijna volledig werd overgenomen. Het is dus in deze vroegere wetten dat men zekere uitleg kan vinden over huidig artikel 68, dat door de wetgever zonder commentaar of bespreking werd aangenomen. (Parlementaire Handelingen, Kamer, 13 October 1919, p. 2021; Senaat, 22 October 1919.)

7. Om de basis te vinden van het huidige artikel 68 moeten we terugkeren tot het ministerieel besluit van 1 December 1851, dat de bestaande beluiten coördineert. In «Règlement Général sur le Recouvrement et sur les Poursuites en Matière de Contributions Directes», stipuleert artikel 22: «La réclamation d'un contribuable ne suspend pas le paiement de l'impôt». Dit artikel huldigt dus hetzelfde principe als het huidige artikel 68 S. W. I en dit impliceert dat de toenmalige commentaar nog altijd toonaangevend is.

Dit artikel herhaalt de wet van 2 Messidor jaar VII. Zoals men weet komt de verdienste van eenmaking der belastingwetten toe aan het Directoire.

Terloops gezegd is de tegenwoordige formulering over de invordering en vervolgingen (Koninklijk Besluit 22 September 1937) een letterlijke reëditie van hetzelfde reglement (artikel 61 en volgende), hetwelk een kopij is van het decreet van 16 Thermidor jaar VIII. En nog eens kunnen wij niet nalaten de opmerking te maken, dat de geest, de omstandigheden, het doel, waarin kwestige beschikkingen gemaakt zijn, om zo te zeggen totaal afwijkend zijn van de tegenwoordige toestanden, waarop ze moeten toegepast worden. (Pand. Belges, t. 29, V° Contr. Dir. Rec. et Pours.) Denken wij b.v. aan het feit dat roerend bezit als onbelangrijk werd beschouwd.

Wat zegt nu de gezaghebbende doctrine nopens de geest van het Règlement Général?

1. Dat de uitvoering hoofdzakelijk dient om de verantwoordelijkheid van de ontvanger te dekken welke in de vroegere historische omstandigheden groot was;

2. slechts voorzien was voor definitief gevestigde belastingen;

3. en dan nog voor onwillige belastingbetalers als een uiterste middel werd beschouwd;

4. dat de rechtbanken bevoegd blijven om de uitvoering te schorsen.

We citeren hieronder letterlijk omdat die commentaar ons zo belangrijk blijkt. Stonden ze niet dichter bij de geest van de wet, dan de wetgever van 1919?

Leloir, avocat du Département des Finances (1852), in zijn «Commentaire sur le Règlement Général», n° 1378:

«La saisie est un moyen extrême que la loi a dû

donner au receveur, afin de lui assurer toutes les garanties de recouvrement, *nécessaires pour mettre sa responsabilité à couvert*. L'emploi en sera rare, si le receveur, connaissant la position de chacun de ses contribuables, épuise toutes les voies de persuasion que la loi lui traie et que lui prescrit la nécessité de concilier les intérêts du trésor avec les égards dus aux embarras, aux malheurs, aux circonstances, qui, le plus souvent, font retarder la rentrée de l'impôt. C'est afficher un faux zèle et provoquer le blâme de l'administration que de se montrer empressé de recourir aux cas extraordinaires de saisie et de vente.

» Si les tribunaux civils sont incompétents pour connaître de l'établissement, du dégrèvement, de l'assiette des impôts, ils sont certainement compétents pour connaître de l'opposition qui tend à faire déclarer arbitraire, nulle et illégale, une contrainte décernée par l'administration des C. D., alors même que l'opposant se baserait sur ce qu'il ne doit pas la contribution. Ce n'est pas là méconnaître le principe de la séparation des pouvoirs. » (Pand. Belges, t. 29 (1888), V° Contr. Dir., n° 251, Bormans citerend.)

Wanneer men de commentaar van Leloir leest, blijkt dat het geval van een niet definitieve belastingsschuld zelfs niet beschouwd werd als behorend tot de mogelijkheden, en zelfs voor een definitieve belastingsschuld maant de raadsman van het beheer aan tot voorzichtigheid en geduld... en heel zeker werd dit beslag niet gebruikt om drukking uit te oefenen nadat een bezwaar sedert jaren op een beslissing wacht.

8. Fiscaal Recht dient niet autonoom, maar beperkend geïnterpreteerd.

Het fiscaal recht vindt zijn classieke toepassing in een administratieve en een gerechtelijke fase.

Eerst en vooral worden de belastingen gevestigd en geïnd door de ambtenaren van de fiscus, organen van de uitvoerende macht. Het is vanzelfsprekend dat het doel van het fiscaal recht, onderdeel van het administratief recht, verwezenlijkt wordt door de administratie in het kader van de speciale middelen tot realisatie, controle en sanctie. Maar gans deze machine van ambtenaren, circulaire, directoriale beslissingen, leeft ten slotte slechts in uitvoering van de wet, waarvan ze de uitdrukking is en welke haar ten grondslag ligt. En wanneer de juiste toepassing van de wet zelf ter sprake komt, staat daar altijd de rechterlijke macht, welke het laatste en beslissende woord heeft en dus eigenlijk de fiscale wet toepast.

En welk recht moet de rechter toepassen? Het antwoord daarop is heel eenvoudig. In de eerste plaats: de fiscale wet, maar ook niet meer, en deze dient geïnterpreteerd op een restrictieve wijze. Voor de rest blijft het gemeen recht, waarvan de fiscale wet slechts beperkend afwijkt, gelden.

Er kan geen sprake zijn van een zogezegde autonomie van het fiscaal recht. Hoogstens kan men spreken van een fiscaal particularisme. Eenvoudig wordt dit uitgedrukt in het gezegde: « *Specialia generalibus derogant* ».

De taak van de rechter ligt dus veeleer in de beperkende toepassing van de fiscale wet. Het zou gevaarlijk zijn moest hij zich laten leiden door een vage notie van fiscale rechtvaardigheid, welke groten-deels zou geïnspireerd zijn door de ambtenaren van de fiscus. Dit zou rechtstreeks leiden tot een zeer gevarieerde interpretatie van een feitelijke toestand, los van alle rechtsprincipes, onder voorwendsel van fiscale gelijkheid. De uitvoerende macht zou zich op deze manier onrechtstreeks kunnen substitueren aan de wetgevende macht. Het is alleen aan deze laatste

dat het toekomt de belastingen van haar onderhorigen te vestigen.

Een andere houding zou tot subjectivatie leiden, en een aanknopingspunt zijn aan de principes van het oud regime, waarin de vorst de totale macht had te vonnissen in zaken welke de kern van de monarchie aanbelangen, waaronder de belastingen begrepen waren. (Geny F., *Le particularisme du Droit Fiscal*, Rev. Trim. Droit Civil, t. 30, 1931, p. 712, etc., n°s 10, 14, 16, 17, 18.)

9. Welke zijn de regelen van gemeen recht?

Aan de basis van alle inbeslagnemingen ligt het principe dat de schuld zeker en effen weze. Dit is de essentiële voorwaarde om tot de uitvoering te kunnen overgaan. (Artikel 551 W. B. R.; Rép. Prat., V° Saisie, 18 en 23.)

Een belastingsschuld is maar zeker in haar bestaan en effen in haar quantum, wanneer ze definitief is. Zolang er bezwaar of beroep hangend is, blijkt dit niet het geval te zijn.

Wanneer een rechtbank over de verdiensten van een verzetdagvaarding dient te oordelen om reden dat de schorsing der uitvoering wordt gevraagd, omdat de belastingsschuld niet definitief is, kan ze ons inziens de uitvoering opschorsen.

Het heeft geen belang uit welke oorzaak de rechtbank aangesproken wordt. Deze zal verschillend zijn naar gelang het een onroerend beslag geldt, een beslag onder derden of eenvoudig een uitvoerend beslag. Hetgeen domineert is dat ze aangesproken worde, om alle opgeworpen middelen, zowel te gronde als naar de vorm in verband met het beslag te onderzoeken.

10. In een arrest van 17 Februari 1927 (Pas. 160) weigerde het Hof van Verbreking aan het beheer de van waardeverklaring van een onroerende inbeslagneming, en kon men niet overgaan tot de uitvoering ervan, omdat de titel van het beheer niet definitief was. Dit arrest is een toepassing van artikelen 11 en 12 van de wet van 8 Augustus 1854 op de gedwongen onteigening. Maar deze artikelen zijn slechts de herhaling van artikel 551 voornoemd. (Rép. Prat., V° Saisie Immob., n°s 82 en 83). Het beheer had tevergeefs artikel 68 S. W. I ingeroepen.

11. Op 20 November 1930 huldigde het Hof impliciet hetzelfde principe (Pas. 366). Het verklaarde een vonnis wettig, dat steunde op een *niet betwiste* beslissing van het beheer, om een beslag onder derden van waarde te verklaren.

12. Dit arrest aanhalend besliste het Hof van Beroep van Brussel op 19 October 1949 (Pas. 1950, II, 12, blz. 244) dat de fiscus moet worden gelijk gesteld met een gewone schuldeiser, wanneer hij door middel van beslag onder derden overgaat tot de invordering der belastingen. Aldus krijgen de regelen van gemeen recht hun toepassing. De eishaarheid der belastingen kan slechts dan tot volledige uitvoering gebracht worden, wanneer de belastingsschuld zeker is en haar bedrag definitief is vastgesteld. Het Hof vergeleek de titel van de fiscus, welke niet definitief is, met een vonnis uitvoerbaar bij voorraad, waartegen beroep is aangetekend.

13. In dezelfde zin is een arrest van het Hof van Beroep te Gent (26 Juni 1950, Revue juridique. fiscale et financière, 1950, n° 1290, p. 462). Het roerend beslag op de meubelen van de belastingplichtige door de

fiscus gelegd, wordt in zijn uitvoering geschorst tot er een definitieve beslissing zal zijn tussengekomen.

14. Ook een arrest van het Hof van Beroep te Luik, van 21 Februari 1951 (Journal Pratique de Droit Fiscal, 1951, p. 233) sluit aan bij deze rechtspraak inzake uitvoerend beslag op de meubelen van de belastingplichtige. Voor de uitvoering bij vervolging blijft de fiscus onderworpen aan het gemeen recht (artikel 551 W. B. R.). Zolang de belastingsschuld niet definitief is gevestigd, is aan dit artikel niet voldaan.

15. Nopens een recent arrest.

Het arrest van het Hof van Beroep te Brussel (8e Kamer) van 9 Juni 1951, houdt zich aan de thesissen dat bij uitvoerende beslaglegging alleenlijk een verzet voor wat de vorm betreft geldig kan geschieden inzake belastingsschuld, daar artikel 551 Wetboek Burgerlijke Rechtspleging niet toepasselijk is. Immers, zegt het Hof, artikel 61 Koninklijk Besluit 22 September 1947 regelt het uitvoerend beslag, inzake belastingen, zoals eigen aan deze materie, en verwijst alleenlijk naar titel VIII, boek V van het Wetboek Burgerlijke Rechtspleging (artikel 283 en volgende), en daarin is artikel 551 niet begrepen.

Weliswaar, lezen wij verder, is dit niet het geval voor het beslag onder derden, noch voor het uitvoerend beslag, daar het eerste niet is geregeld door de fiscale wet (Beroep Brussel, 19 October 1949), en voor het tweede de fiscale wet verwijst naar kapittel II van de wet van 15 Augustus 1854, die een validatie noodzakelijk maakt, validatie welke de rechter slechts kan geven na te hebben geoordeeld over de middelen ten gronde en naar de vorm tegen het beslag ingebracht. (Cass., 17 Februari 1927.)

16. Dit arrest is ons inziens onverdedigbaar. Wij zegden het reeds dat de kern van de kwestie niet ligt in artikel 60 S. W. I, maar wel in artikel 68 S. W. I. Practisch gezien zou er geen middel bestaan de koop-

waren van de belastingplichtige, welke zich in handen van derden bevinden, te laten realiseren door de fiscus, maar wel wanneer deze zelfde koopwaren zich in handen van de belastingsschuldige bevinden.

Maar wanneer een belastingsschuldige schuldeiser is van gelden bij een derde persoon, zou het b.v. volstaan ingevolge artikel 74, Koninklijk Besluit 22 September 1937, dat de ontvanger het aangetekend schrijven sture, aldaar vermeld, om de derde bij gebrek aan overschrijving, *rechtstreekse* schuldenaar te maken van de belastingsschuld van zijn schuldeiser. Het uitvoerend beslag zou alsdan op een onrechtstreekse manier toepasselijk zijn op de goederen van deze derde tot het beloop van de belastingsschuld van zijn schuldeiser...

17. Zoals men ten aanzien van elk beslag de titel, welke aan de basis ervan ligt, kan betwisten, de verdeling der uitvoering kan vragen, zo kan men dit ook ten aanzien van alle uitvoerende maatregelen van de fiscus ingevolge de algemeen geldende principes dat een titel slechts ten gronde kan liggen van een uitvoerende maatregel voor zover hij zeker is en effen in zijn bedrag. De historische grondslag van onze huidige wetten en besluiten, alsmede de meest elementaire billijkheid sluiten zich aan bij dit standpunt.

Het gaat echter niet op de rechter toe te laten te onderzoeken of een belastingsschuld zeker, effen en eisbaar is, wanneer het een beslag onder derden of onroerend beslag betreft, zodat de ontvanger nog wat geduld zal moeten hebben, en dezelfde rechter onbevoegd te verklaren, wanneer hij bij uitvoerend beslag wordt gevat door het verzet van de belastingsschuldige om te oordelen of de belastingsschuld zeker en effen is. Het Koninklijk Besluit van 22 September 1937 regelt slechts de formaliteiten, welke het fiscaal recht limitatief opsomt (zie hoger onder n° 2).

Albert VIDTS,

Advocaat aan het Hof van Beroep te Gent.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer — 27 September 1951.

Voorzitter : M. Bail.

Raadsheer-Verslaggever : M. Smetryns.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Hayoit de Termicourt

Huur en verhuur. — Mondelinge huurovereenkomst.

— **Omvang van de daaronder begrepen goederen ten onrechte bepaald op grond van een feitelijk vermoeden in strijd met de wettelijke bepalingen omtrent de toelaatbaarheid van bewijs door feitelijke vermoedens. — De duur van de huur mag alleen bepaald worden op grond van de plaatselijke gebruiken (vermoeden juris et de jure).**

Geschil omtrent de omvang van de onder de huurovereenkomst begrepen goederen. Beroep van de verhuurder op het wettelijk verbod van bewijs door getuigen of door feitelijke vermoedens t.a.v. zaken, welke de waarde van fr. 3000 te boven gaan. Doordat het vonnis a quo de omvang van de onder de huur begrepen goederen bepaald heeft op grond van een feitelijk vermoeden, zonder het aan de noodzakelijk-

heid van een schriftelijk bewijs ontleende middel te beantwoorden, is de beslissing niet met redenen omkleed en daardoor is artikel 97 van de Grondwet geschonden.

Zowel uit het verband tussen de artikelen 1736, 1757, 1758, lid 4 en 1759 B.W. als uit de geschiedenis van de totstandkoming van het B.W. blijkt, dat de duur van een mondelinge huurovereenkomst krachtens een vermoeden juris et de jure die is, welke het plaatselijk gebruik medebrengt. Doordat het bestreden vonnis in strijd met dit wettelijk vermoeden de duur van de huurovereenkomst heeft bepaald op grond van een begin van schriftelijk bewijs en van feitelijke vermoedens, heeft het de wet geschonden.

Delincé t/ Duez.

Gelet op het bestreden vonnis, de 26 April 1950 gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Verviers;

Over het eerste middel, schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1341, 1347, 1348, 1352, 1353, 1354 en 1356 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden vonnis de omvang en de

samenstelling van de goederen waarop het litigieuze huurcontract betrekking had, bepaald heeft door enkel op vermoedens te steunen, zonder het middel te beantwoorden dat aanlegger in verbreking had geput uit het feit dat, bij ontstentenis van een schriftelijk bewijs, alleen zijn bekentenissen dienden in aanmerking gehouden te worden,

Zulks terwijl het bewijs door getuigen of door eenvoudige vermoedens niet aangenomen wordt, behalve in zaken welke niet 3.000 frank te boven gaan,

en terwijl het ontbreken van antwoord op het door aanlegger in zijn conclusiën opgeworpen middel gelijkstaat met een gebrek aan motivering zoals bij art. 97 van de grondwet is voorgeschreven :

Overwegende dat de partijen het oneens zijn over het werkelijk voorwerp van het door hen gesloten mondeling huurcontract; dat verweerder voor de rechter over de grond staande hield zowel de oude als de nieuwe gebouwen in huur te hebben genomen, alsmede de omliggende weiden, en het recht bekomen te hebben de uitzichttoren te exploiteren; dat aanlegger in de door hem vóór de rechter in hoger beroep genomen conclusiën integendeel beweerde, dat hij alleen de nieuwe gebouwen en de aanhorigheden er van, welke het «Hôtel Baraque Michel» uitmaken, had verhuurd, en er de aandacht op vestigde dat, vermits verweerder generhande schriftelijk bewijs overlegde van de beweerde samenstelling van de verhuurde goederen, er grond was om zich aan zijn onplitsbare bekentenis te houden;

Overwegende dat het bestreden vonnis beslist dat de door aanlegger aan verweerder verhuurde plaatsen het geheel omvatten van de aan aanlegger toebehorende gebouwe en ongebouwe onroerende goederen, gelegen ter plaats genaamd «Baraque Michel», op het grondgebied der gemeente Jalhay, uitgenomen de eerste verdieping van het gebouwde deel, dat vóór 1929 bestond, en van een kelder, welke zich in dit deel onder de cafézaal bevindt en dat uit het huurcontract voor verweerder het recht voortvloeide om te zijnen bate de uitzichttoren te exploiteren;

Overwegende dat het middel het bestreden vonnis enkel critiseert voor zover het in het huurcontract de weiden met een oppervlakte van ongeveer vier hectaren begrijpt, alsook de stal en de loodsen, welke bij de oude gebouwen behoren; dat de rechtbank haar beslissing aangaande deze gedeelten van het onroerend goed grondt op de enkele beschouwing: «dat men niet inziet om welke reden deze (aanlegger) zich de aangrenzende weiden, alsmede de stal en de loodsen, waarvan hij generlei gebruik maakt, aangezien hij zijn handelszaak overgedaan heeft, zou voorbehouden hebben»; dat het dus, zonder het middel door aanlegger afgeleid uit de noodwendigheid van een schriftelijk bewijs te beantwoorden, gedeeltelijk de door verweerder beweerde omvang van het huurcontract aangenomen heeft op grond van een eenvoudig vermoeden;

Dat het bestreden vonnis, door in dier voege uitspraak te doen, zijn beslissing niet met redenen omkleed heeft overeenkomstig artikel 97 van de Grondwet;

Dat het middel derhalve gegrond is;

Over het tweede middel, schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1341, 1347, 1348, 1352, 1353, 1354, 1356, 1715, 1736 en 1758 van het Burgerlijk Wetboek,

doordat het bestreden vonnis de duur van het litigieuze huurcontract op twaalf jaren heeft bepaald door enkel te steunen op vermoedens en op een begin van schriftelijk bewijs zonder antwoord te verstrekken op het middel, dat aanlegger in cassatie geput had uit het feit, dat bij ontstentenis van een schriftelijk bewijs

slechts zijn bekentenissen of het wettelijk stelsel terzake van de duur der huurcontracten dienden in aanmerking te worden genomen;

zulks terwijl terzake van huurcontracten het bewijs door getuigen en door niet op de wet zelve gegronde vermoedens niet aangenomen wordt om de duur van een niet schriftelijk gesloten huurcontract vast te stellen, zelfs wanneer een begin van schriftelijk bewijs voorhanden is,

en terwijl het ontbreken van antwoord op het door aanlegger in zijn conclusiën opgeworpen middel gelijkstaat met het ontbreken van motivering, zoals voorgeschreven bij artikel 97 van de Grondwet;

of althans doordat het bestreden vonnis nagelaten heeft te bepalen welke de aard was van het bewijs, dat geput werd uit de door aanlegger in cassatie geschreven brief, en inzonderheid nagelaten heeft te zeggen of het ging om een begin van schriftelijk bewijs ofwel om een bekentenis,

zulks terwijl dit verzuim uw Hof niet in de mogelijkheid stelt om te bepalen welk het wettelijk bewijsstelsel is, waarop het bestreden vonnis heeft willen steunen, en gevolglijk evenmin om de wettelijkheid van het vonnis te controleren, hetgeen een ontbreken oplevert van motivering, zoals voorgeschreven bij artikel 97 van de Grondwet :

Overwegende dat aanlegger in de conclusiën, welke hij vóór de rechter in hoger beroep heeft genomen, erkend heeft dat hij een huurcontract van zes jaren heeft toegestaan, door ieder der partijen opzegbaar bij het einde van het derde jaar, doch tevens deed opmerken dat, zo zijn bekentenis niet werd aangenomen, de duur van het huurcontract volgens de plaatselijke gebruiken diende te worden vastgesteld;

Overwegende dat het bestreden vonnis, de beslissing a quo om de motieven van de eerste rechter bevestigend, de duur van het huurcontract op twaalf jaren heeft bepaald, dat het te dien einde steunt op een door aanlegger geschreven brief, welke het beschouwt als een begin van schriftelijk bewijs en welke het aanvult door zekere vermoedens; dat het aldus in strijd met aanleggers conclusiën aanneemt dat dergelijke wijze van bewijsvoering wettelijk is;

Overwegende echter dat zowel uit het in onderling verband brengen van de artikelen 1736, 1757, 1758, 4de alinea en 1759 van het Burgerlijk Wetboek als uit de geschiedenis van de totstandkoming van dit Wetboek blijkt, dat de duur van het mondeling huurcontract, krachtens een vermoeden juris et de jure die is, welke het plaatselijk gebruik medebrengt dat het bestreden vonnis, door, in strijd met dit wettelijk vermoeden, op grond van een begin van schriftelijk bewijs en van feitelijke vermoedens de duur van het huurcontract op twaalf jaren te stellen, de in het middel aangehaalde wetsbepalingen heeft geschonden;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden vonnis voor zoveel het beslist heeft, dat het tussen de partijen gesloten huurcontract de weiden alsmede de stal en de loodsen, welke bij de oude gebouwen behoorden, omvatte, dat het de duur van het huurcontract op twaalf jaar heeft bepaald en dat het over de huursommen, de teruggave, de toerekening en de kosten uitspraak heeft gedaan;

Beveelt dat dit arrest zal worden overgeschreven in de registers van de Rechtbank van eerste aanleg te Verviers en dat melding er van zal worden gemaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar de Rechtbank van eerste aanleg te Luik, zitting houdend in hoger beroep.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 16 October 1951.

Voorzitter: M. Smetryns.

Raadsheer-Verslaggever: M. Van Beirs.

Advocaat-Generaal: M. Ganshof van der Meersch.

Wettelijke ontzetting. — Voorwaardelijke invrijheidstelling. — De voorwaardelijke invrijheidstelling schorst de wettelijke ontzetting niet, zodat de ontzette veroordeelde na zijn voorwaardelijke invrijheidstelling nog steeds onbekwaam is om in rechte op te treden.

De wettelijke ontzetting, die geen eigenlijke straf is doch een burgerlijke onbekwaamheid, welke de wet als gevolg voorziet van de op tegenspraak uitgesproken veroordeling tot bepaalde straffen, hangt niet af van de uitvoering zelf van die vrijheidsstraffen, ofschoon haar duur gelijkgesteld is met de duur dezer straffen (art. 21 W.v.S.) en mag aangenomen worden, dat zij oorspronkelijk tot voornaamste doel had de zekerheid en de strengheid van de gevangenisstraf te waarborgen.

Deze bijkomende maatregel, die uit de veroordeling voortvloeit (art. 22, al. 2, W.v.S.) en een verzwaring der sanctie medebrengt, is weliswaar aan de aard van de straf verbonden, doch ook door de grotere misdadigheid van de veroordeelde, nl. in geval van herhaling of samenloop van verscheidene misdaden, gerechtvaardigd (art. 21, al. 2, W.v.S.).

De voorwaardelijke invrijheidstelling schaft de straf niet af en wijzigt ze evenmin doch schorst slechts de uitvoering ervan. Noch uit de aard van de wettelijke ontzetting, noch uit die van de voorwaardelijke invrijheidstelling volgt, dat laatstgenoemde de schorsing van de bijkomende burgerlijke maatregel, die uit de veroordeling voortvloeit, als gevolg moet hebben.

De wettelijk ontzette veroordeelde, die van de bekwaamheid beroofd is om zijn goederen te beheren, en daarover te beschikken, tenzij bij uiterste wilsbeschikking, mist de bekwaamheid om persoonlijk in rechte op te treden ter verdediging van zijn vermogensrechten.

Samyn t/ Belgische Staat (Ministerie van Financiën).

Gelet op het bestreden arrest, gewezen d.d. 31 October 1950 door het Hof van Beroep te Gent;

Over de ontvankelijkheid van de voorziening:

Overwegende dat het onderzoek van de ontvankelijkheid van de voorziening dezelfde quaestie aan het Hof voorlegt als die, welke opgelost werd door het bestreden arrest, dat het hoger beroep van eiser niet-ontvankelijk heeft verklaard wegens diens onbekwaamheid om in rechte op te treden; dat aldus de rechtskundige beschouwingen, waarop het enige middel gegrond is, dat dit arrest aanvalt, hier in overweging dienen genomen te worden;

Dat bedoeld middel afgeleid is uit de schending van artikel 21 van het Wetboek van Strafrecht en van de wet van 31 Mei 1888 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling, omdat het bestreden arrest aan eiser het recht ontzegd heeft in rechte op te treden om reden, dat hij wegens samenlopende misdaden op tegenspraak onherroepelijk veroordeeld werd tot 7 jaar gewone hechtenis en dientengevolge in staat van wettelijke ontzetting is tijdens de duur van zijn straf, die nog niet voltrokken was op het ogenblik, waarop hij in voorwaardelijke vrijheid gesteld werd,

zulks terwijl dient te worden aangenomen, dat de wettelijke ontzetting geschorst is evenals de vrijheidsberoving, waaraan voorlopig een eind is gemaakt;

Overwegende dat bij op 28 November 1947 door het Militair Gerechtshof te Gent op tegenspraak gewezen arrest, hetwelk onherroepelijk geworden is, eiser wegens samenlopende misdaden tot 7 jaar gewone hechtenis veroordeeld werd en dat hij krachtens artikel 21 van het Wetboek van Strafrecht ten gevolge van deze veroordeling in staat van wettelijke ontzetting verkeert;

Dat het bestreden arrest releveert, dat eiser bij Ministerieel besluit dd. 4 Januari 1949, voorwaardelijk in vrijheid werd gesteld met ingang van 8 Februari 1949 en dat de datum van zijn definitieve invrijheidstelling bepaald werd op 7 Maart 1956;

Overwegende dat de wettelijke ontzetting, die geen eigenlijke straf is maar een burgerlijke onbekwaamheid uitmaakt, welke de wet als gevolg van de op tegenspraak uitgesproken veroordeling tot bepaalde straffen voorziet, niet afhangt van de uitvoering zelf van die vrijheidsstraffen, alhoewel haar duur gelijkgesteld is met de duur van deze straffen (artikel 21 van het Wetboek van Strafrecht) en alhoewel mag aangenomen worden, dat zij oorspronkelijk tot voornaamste doel had de zekerheid en de strengheid van de gevangenschap te waarborgen;

Overwegende dat deze bijkomende maatregel, die uit de veroordeling voortvloeit artikel 22, alinea 2 van het Wetboek van Strafrecht en een verzwaring der sanctie meebrengt, weliswaar aan de aard van de straf gehecht is, maar ook op duidelijke wijze, zoals in onderhavig geval blijkt, door de grotere misdadigheid van de veroordeelde, namelijk in geval van herhaling of van samenloop van verschillende misdaden, gerechtvaardigd is (artikel 21, alinea 2 van het Wetboek van Strafwet);

Dat dezelfde straf, de gewone hechtenis, deze bijkomende maatregel niet steeds medebrengt; dat deze aldus niet als een aanvullend deel van bepaalde vrijheidsstraffen kan beschouwd worden;

Overwegende dat de wettelijke bepalingen, die de gevolgen van de gratie ten opzichte van de wettelijke ontzetting omschrijven (artikelen 89 en 90 van het Strafwetboek), het verband tussen deze maatregel en de te ondergane vrijheidsstraf aanwijzen, maar tevens doen blijken, dat de wetgever het gepast heeft geacht zijn wil nopens dit punt klaar en duidelijk uit te drukken;

Overwegende dat de voorwaardelijke invrijheidstelling de straf noch afschaft, noch wijzigt, maar slechts de feitelijke uitvoering ervan schorst;

Dat noch uit de aard van de wettelijke ontzetting, noch uit die van de voorwaardelijke invrijheidstelling mag afgeleid worden, dat de invrijheidstelling, die de wet toelaat in de plaats van de vrijheidsstraf te stellen, de schorsing van de bijkomende burgerlijke maatregel die uit de veroordeling voortvloeit, als gevolg moet hebben;

Overwegende dat eiser van de bekwaamheid beroofd om zijn goederen te beheren en er over te beschikken, tenzij bij testament, persoonlijk in rechte niet mag optreden om zijn vermogensrechten te verdedigen;

Overwegende derhalve dat de voorziening niet ontvankelijk is;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiser tot de kosten.

NOOT: Verg. in verband met het vraagstuk van de

wettelijke ontzetting o.a. Rb. Gent, 12 Juli 1950, R.W. 1950/51, 627 met noot; Hof Gent, 7 Januari 1950, R.W. 1950/51, 913 met noot; Hof Gent, 21 November 1949, R.W. 1950/51, 214; Rb. Mechelen, 13 Juli 1950, R.W. 1950/51, 218; Hof van Verbreking, 14 Juni 1951, R.W. 1951/52, 683.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 14 Juli 1951.

Voorzitter : M. Ooms.

Raadsheren : M.M. Malgaud en Michielssens.

Advocaat-generaal : M. Van der Perren.

Onrechtmatige daad. — Een aangereden auto ondergaat een waardevermindering zelfs indien behoorlijk hersteld. — Bij de bepaling van de door de aanrijder te vergoeden schade moet in casu rekening worden gehouden met de ten gevolge van de aanrijding krachtens beding ontbonden koopovereenkomst.

Verkoop van een auto onder beding, dat deze vóór de levering geen ongeval mag ondergaan. Aanrijding van de wagen vóór de levering. Ontbinding van de koop dientengevolge. De verkoper vordert van de aanrijder het verschil tussen de bedongen koopprijs en de waarde na het ongeval.

Een auto, die na een ongeval hersteld is, ondergaat een waardevermindering, zelfs wanneer de herstelling volledig en goed geschied is.

De door een oneigenlijk misdrijf veroorzaakte schade moet worden beoordeeld na de voor de benadeelde bestaande omstandigheden, dus in casu met inachtneming van de door deze gesloten en ten gevolge van het ongeval ontbonden verkoop. Wel is waar doet een koopovereenkomst slechts tussen koper en verkoper contractuele verbintenissen ontstaan; zij gaat echter de aanrijder in zover aan, dat zij een van de omstandigheden is, die voor de eigenaar van de wagen de waarde ervan bepalen.

Het beding, dat het risico van de verkochte zaak tot op de dag der levering voor de verkoper blijft, maakt de koopovereenkomst niet tot een kansovereenkomst.

F. M. t/ P. V. R.

Gezien in regelmatige vorm de uitgifte van het vonnis, op 26 Januari 1951 door de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen gewezen;

Overwegende dat het hoger beroep binnen de wettige tijd en in de voorgeschreven vorm ingesteld werd; dat ook het tegenberoep regelmatig is;

Overwegende dat een motor-wagen, die na een ongeval hersteld werd, zelfs wanneer deze herstelling volledig en goed uitgevoerd werd, dan nog een waardevermindering ondergaat, omdat hij niet meer voor zijn vorige waarde verkocht kan worden; dat de verkoper van een wagen, die niet meer nieuw is een betere prijs kan verkrijgen, wanneer hij waarborgen kan dat de wagen nooit een ongeval onderging dan wanneer hij deze waarborg niet kan geven;

Overwegende dat ter zake uit de neergelegde stukken blijkt dat geïntimeerde weinige dagen voor het litigieuze ongeval zijn wagen verkocht voor 95.000 fr.;

dat uitdrukkelijk bedongen werd dat de wagen vóór de levering geen ongeval mocht ondergaan; dat hierom de koop na het litigieuze ongeval ontbonden werd;

Overwegende dat geïntimeerde, oorspronkelijk eiser, vergoeding vordert van de schade, die hij hierdoor geleden heeft; dat hij betoogt dat hij zijn wagen slechts voor de prijs van 70.000 frank kon verkopen, prijs die appellant in zijn besluiten als normaal aanziet; dat geïntimeerde zijn eis stelt op 25.000 frank;

Overwegende dat de door een oneigenlijk misdrijf veroorzaakte schade beoordeeld moet worden zoals zij voor de benadeelde bestaat in de voor deze bestaande omstandigheden;

Overwegende dat voor geïntimeerde de wagen het voorwerp was, dat ongeschonden geleverd moest worden in uitvoering van een contractuele verbintenis; dat geïntimeerde deze verbintenis niet kon uitvoeren en hierdoor schade leed; dat deze schade het noodzakelijk gevolg is van de fout van appellant, die bedoeld voorwerp ongeschikt maakte voor de bestemming, die geïntimeerde daaraan gegeven had;

Overwegende dat appellant ten onrechte opwerpt dat bedoeld contract voor hem een feit tussen derden is en vreemd is aan het ongeval; dat weliswaar dit contract slechts tussen partijen contractuele rechten en verbintenissen doet ontstaan; maar dat het aan appellant en aan het ongeval niet vreemd is in zover het een bestanddeel is van de omstandigheden, die voor geïntimeerde de waarde van zijn wagen bepalen;

Overwegende dat appellant insgelijks ten onrechte de rechtspraak inroept in zake kanscontracten; dat het hier besproken contract een verkoop is en dit karakter niet verloren heeft door het beding, dat het risico der zaak voor de verkoper bleef tot op de dag van de levering;

Overwegende dat de eerste rechter de eis heeft toegestaan, doch tot een geringer bedrag dan het gevorderde, aannemende dat de voordelige prijs van 95.000 frank meer bevatte dan de prijs van de wagen; dat inderdaad de verkoop van de wagen gebonden was aan de aankoop door geïntimeerde van een nieuwe wagen, en het waarschijnlijk voorkomt, dat daarom de prijs van de oude wagen bijzonder voordelig was voor geïntimeerde; dat nochtans ten gevolge van het ongeval de tegenpartij van geïntimeerde ontlast werd van de ene helft van haar contract; dat er geen bewijs bestaat noch dat hiervan afgezien werd noch dat geïntimeerde voor de aankoop van de nieuwe wagen een prijsvermindering genoot; dat dus ten onrechte de hem toekomende vergoeding verminderd werd;

Overwegende dat het overige van de bestreden veroordeling niet verder betwist wordt;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gezien artikel 24 der wet van 15 Juni 1935,

Alle andere besluiten verwerpende,

Ontvangt het hoger beroep en het tegenberoep en, erover recht doende,

Verklaart het beroep ongegrond en het tegenberoep gegrond; bevestigt dienvolgens het bestreden vonnis, nochtans met deze wijziging, dat het bedrag van de veroordeling gebracht wordt op 27.700 frank;

Veroordeelt appellant tot de kosten van het hoger beroep.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer — 11 Juli 1951

Voorzitter : M. Thienpont.

Raadsheren : M.M. Van Wetter en Louveaux.

O.M. : M. Matthys, Subst. Procureur-generaal.

Adv. : Mrs de Pesseroey, Thysbaert en Van Hoorebeke.

Personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

— Toepasselijkheid van art. 1681 B.W. bij gedeeltelijk verlies van het kapitaal uitgesloten door art. 140 van de wetten op de handelsvennootschappen. — Niet-inachtneming van de artikelen 119 en 126 van deze wetten kan evenmin tot ontbinding der vennootschap leiden. — Enige sanctie daarop : nietigheid van de overdracht van aandelen. — Een door een algemene vergadering van aandeelhouders benoemde zaakvoerder kan alleen door een algemene vergadering ontslagen worden.

De ontbinding ener personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid op grond van het verlies van 46,5 % van het vennootschappelijk kapitaal kan niet gevorderd worden krachtens art. 1871 B.W., daar art. 140 van de wetten op de handelsvennootschappen uitdrukkelijk de voorwaarden bepaalt, waaronder kapitaalverlies aanleiding kan geven tot ontbinding van de vennootschap, welke voorwaarden in casu niet zijn vervuld.

De ontbinding kan evenmin gevorderd worden wegens niet inachtneming van de artikelen 119 en 126 van voormelde wetten betreffende de overdracht van aandelen van de vennootschap, daar de enige sanctie op die niet-naleving de nietigheid is van de overdracht.

Een door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd zaakvoerder kan niet ontslagen worden door de raad van beheer doch alleen door een algemene vergadering van aandeelhouders. De beoordeling van de redenen van ontslag komt niet toe aan de rechter, doch uitsluitend aan de algemene vergadering der aandeelhouders.

V. en V. t/ P.V.B.A. V.

Overwegende dat appellanten de ontbinding van de geïntimeerde vennootschap vorderen op grond van artikel 1871 van het Burgerlijk Wetboek;

dat naar luid van artikel 1873 van hetzelfde wetboek voornoemd artikel 1871 op de vennootschappen van Koophandel toepasselijk is, voor zoveel het niet strijdig is met de wetten en gebruiken van koophandel;

Overwegende dat appellanten dan ook niet vroegde ontbinding van de geïntimeerde maatschappij mogen vorderen om reden, dat volgens het deskundig verslag 46,5 % van het maatschappelijk kapitaal op 31 December 1949 verloren was, vermits artikel 140 van de samengeschiedelde wetten op de handelsvennootschappen, trouwens overgenomen in artikel 34 van de statuten van geïntimeerde, uitdrukkelijk bepaalt onder welke voorwaarden het verlies van kapitaal aanleiding kan geven tot ontbinding van de vennootschap, voorwaarden die ter zake niet zijn vervuld;

Overwegende in dezelfde gedachtengang, dat appellanten ook niet de ontbinding kunnen vorderen op grond van de miskenning van de artikelen 119 en 126 van voornoemde wetten en van artikel 13 van de statuten, betreffende afstand van aandelen van de vennootschap, daar de niet-naleving ervan gesanctioneerd wordt door de nietigheid van de afstand;

Overwegende dat, wat de andere miskenningen van de statuten of van de wettelijke voorschriften betreft, een onderscheid dient te worden gemaakt tussen enerzijds de bepalingen, die uitsluitend ten behoeve van derden worden voorgeschreven en waarvoor de beheerders, appellanten inbegrepen, zouden kunnen aansprakelijk gesteld worden (artikelen 62 en 132 van de samengeschiedelde wetten) en anderzijds de voorschriften, die tot doel hebben de rechten van de vennoten en van de zaakvoerders te vrijwaren;

Dat namelijk en vooral in een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid het aanvaarden van nieuwe aandeelhouders en benoeming en het ontslag van zaakvoerders met inachtneming van de wettelijke formaliteiten dienen te geschieden;

Overwegende dat appellanten dienaangaande aanvoeren, dat de afgevaardigde zaakvoerder van de geïntimeerde vennootschap zich meester tracht te maken van de handelszaak door vreemdelingen als aandeelhouders op te nemen, terwijl de vennootschap bij haar stichting een uitgesproken familiaal karakter bezat; dat hij bovendien zijn broeders (appellanten) met hetzelfde doel uit de beheerraad heeft uitgeschied;

Overwegende nochtans dat appellanten zich niet kunnen beroepen op de aanvaarding van nieuwe aandeelhouders, wanneer, zoals ter zake vaststaat, zij zich op 6 Augustus 1948 akkoord verklaarden met de ontworpen kapitaalsverhoging door het opnemen van twee nieuwe met naam genoemde aandeelhouders;

dat zij overigens — hoe onlogisch dit ook voorkomt in verband met hun standpunt omtrent het familiaal karakter van de vennootschap — zo goed inzien hoezeer het aanbrengen van nieuwe geldmiddelen onontbeerlijk was voor de verdere ontwikkeling van de zaak, dat zij thans aan de beheerraad verwijten de in verband met bedoelde kapitaalsverhoging op 17 Augustus 1949 door buitenstaanders aangegane verbintenissen niet integraal te hebben doen uitvoeren;

Overwegende dat appellanten door de algemene vergadering dd. 6 Mei 1948 tot zaakvoerders benoemd werden tot 1953, dat appellant W. V. als beheerder uitgesloten werd bij beslissing van de Raad van Beheer dd. 2 Juli 1949 en appellant R. V. insgelijks van die Raad zijn ontslag kreeg op 6 Augustus 1949;

Dat appellanten niet werden opgenomen in de nieuwe Raad van Beheer, verkozen door de buitengewone algemene vergadering dd. 25 Maart 1950, van welke Raad de samenstelling bekend gemaakt werd in de bijlage van het Staatsblad dd. 22 April 1950;

Overwegende dat de uitsluiting van appellanten onregelmatig geschiedde, vermits alleen de algemene vergadering van aandeelhouders, die hun het mandaat had toevertrouwd, de bevoegdheid had dit in te trekken;

Overwegende dat de huidige Raad van Beheer tegen appellanten ernstige redenen aanvoert om hun uitsluiting te rechtvaardigen; dat de beoordeling van die redenen niet aan de Rechter toekomt, doch tot de uitsluitende bevoegdheid van de algemene vergadering behoort; dat intussen appellanten nog steeds deel uitmaken van de Raad van Beheer, zolang hun opdrachtgeefster de lastgeving niet heeft ingetrokken;

Overwegende dat volgens het advies van de deskundige-verslaggever een likwidatie der onderneming met verplichte verkoop voor alle partijen zeer nadelig zou uitvallen;

dat, in acht genomen het aandeel van appellanten in het thans bestaande kapitaal, zijnde ongeveer een vijfde, hun grieven niet kunnen opwegen tegen het overwegende belang van de overige aandeelhouders;

Om deze redenen :

Het Hof,
Gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935;
ontvangt het hoger beroep, verklaart het niet ge-
grond en bevestigt het vonnis a quo in al zijn beschik-
kingen;

Veroordeelt appellanten tot de kosten van hoger
beroep.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 13 Juli 1951.

Voorzitter : M. Thienpont.

Raadsheren : M.M. Van Wetter en Devreese.

O. M. : M. Matthys, Subst. Procureur-generaal.

Advocaten : Mrs Dua en Castille.

**Scheiding van tafel en bed of echtscheiding. — Ver-
zoek van de man om de uitspraak in de procedure
van scheiding van tafel en bed (in hoger beroep)
uit te stellen tot na de uitspraak over de eis tot
echtscheiding. — Dilatoire manoeuvre. — Afwijzing.**

*In eerste aanleg vordering van de vrouw tot schei-
ding van tafel en bed toegewezen; tegen dat vonnis
hoger beroep ingesteld door de man, afgewezen bij
verstek-arrest wegens het ingebreke blijven van de
man om te besluiten; verzet van de man tegen dat
verstekarrest.*

*Onmiddellijk na de uitspraak in eerste aanleg
heeft de man inmiddels een vordering tot echtschei-
ding ingesteld tegen de vrouw.*

*De man doet in de verzetprocedure voor het Hof
van Beroep het verzoek de uitspraak uit te stellen
tot na het vonnis over zijn eis tot echtscheiding
opdat het Hof over beide gedingen samen zou kun-
nen beslissen.*

*Daar dit verzoek een louter manoeuvre blijkt te
zijn om de vereffening van de huwelijksgemeenschap
op de lange baan te schuiven, waardoor de belangen
van de vrouw zouden worden geschaad, wordt het
door het Hof afgewezen. Niettegenstaande immers
de scheiding van tafel en bed kan de man zijn pro-
cedure tot echtscheiding voortzetten.*

De B. t/ L'A.

Overwegende dat het verzet tijdig werd ingesteld
en regelmatig is in de vorm;

Overwegende dat de oorspronkelijke vordering van
eiseres thans geïntimeerde op verzet, strekt tot schei-
ding van tafel en bed op grond van beledigingen van
ergens aard;

Overwegende dat de Rechtbank van Veurne, bij op
tegenspraak gewezen vonnis dd. 7 December 1950
de vordering heeft toegewezen, maar bepaaldelijk op
grond van onderhoud van bijzit, weswege opposant
intussen op 8 Februari 1950 strafrechtelijk was ver-
oordeeld bij in kracht van gewijsde gegaan arrest;

Overwegende dat dit Hof op 23 Mei 1951 het hoger
beroep, dat de huidige opposant tegen dit vonnis had
ingesteld, heeft afgewezen bij verstek-arrest wegens
gebrek aan besluiten, tegen welk arrest opposant
thans in verzet komt;

Overwegende dat opposant onmiddellijk na de uit-
spraak van het bestreden vonnis, nl. op 20 December
1950, op zijn beurt voor de Rechtbank te Veurne een

vordering tot echtscheiding heeft ingesteld op grond
van verlating van het echtelijk huis en op grond van
het feit, dat zijn vrouw hem tijdens de bezetting aan
de vijand zou hebben verklikt;

dat in deze voor de Rechtbank te Veurne hangende
procedure de schorsingstermijn, voorzien bij artikel
240 van het Burgerlijk Wetboek, op 21 Juni j.l. is ver-
stroken;

Overwegende dat opposant thans vraagt dat in het
belang ener goede rechtsbedeling de uitspraak over
het hoger beroep in zake de vordering tot scheiding
van tafel en bed zou worden uitgesteld tot na de uit-
spraak over de eis tot echtscheiding ten einde over
beide gedingen dan samen door het Hof te doen beslis-
sen;

Overwegende dat dit verzoek om uitstel als een lou-
ter tijdrovende manoeuvre voorkomt, vermits appel-
lant uitdrukkelijk bekent de vereffening der huwe-
lijksgemeenschap op de lange baan te willen schuiven
en dus niet betwist geïntimeerde reeds te hebben over-
gehaald om een vorig vonnis dd. 26 Juni 1947, dat de
echtscheiding te haren voordele toeliet, niet te be-
tekenen;

dat geïntimeerde zich terecht verzet tegen dit uit-
stel, dat haar belangen kan schaden, terwijl het ook
niet van aard is die van appellant te bevorderen, ver-
mits hij spijs de scheiding van tafel en bed zijn proce-
dure kan voortzetten en, in geval hij daarin slaagt,
zijn verplichting tot onderhoud kan vervallen;

dat anderzijds de gebeurlijk toe te stane echtschei-
ding ook de ontbinding der huwelijksgemeenschap met
zich zal slepen;

Om die redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 Juni 1935;
Gehoord het eensluidend advies van substituut pro-
cureur-generaal Matthys, ontvangt het verzet, trekt
het arrest van 23 Mei 1951 in, ontvangt het hoger
beroep, verklaart het ongegrond en verwerpt het,
bevestigt het bestreden vonnis en verwijst appellant
in de kosten van de aanleg met inbegrip van die op
het verzet gevallen.

NOOT : Zo het doorgaans wenselijk is, dat vorderin-
gen zoals bedoeld in bovenstaand arrest samen worden
behandeld in overeenstemming met de door de wet-
gever van 1935 duidelijk uitgedrukte wens (zie o.m. de
memorie van toelichting bij de wet dd. 14 December
1935 en de rechtspraak aangehaald in het « Recueil
Annuel de jurisprudence belge », jaargang 1949, Van
Reepinghen-Pirson en Cambier, V° Divorce et sépara-
tion de corps, n° 27, 28 en 29, alsook A. Piérard: Précis
du Divorce et de la séparation de corps, Uitg. 1938,
n° 60, blz. 53), en in overeenstemming met de recht-
spraak van het Hof van Beroep te Gent, zo mag, zoals
bovenstaand arrest opmerkt, het uitstel over de beslis-
sing over de eerste zaak de dilatoire bedoelingen van
de oorspronkelijke verweerder, aanlegger in de tweede
zaak, niet in de hand werken; derhalve weigert het
Hof de beslissing over de zaak, die in staat is om defi-
nitief te worden beslist, uit te stellen. (In dezelfde
zin : de talrijke rechtspraak aangehaald door A. Pié-
rard, Traité du Divorce et de la Séparation de Corps,
B. II, n° 623, blz. 280, noot 3; idem. Précis du Divorce
et de la Séparation de corps, 1938, n° 60, blz. 53; en
Luik, 1e K., 3 November 1949, Jur. Liège, 1949/50,
blz. 41.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE IEPEL

11 Juli 1951.

Voorzitter : M. Matton.

Rechters : M.M. Verfaillie en Talpe.

Advocaten : Mrs Edg. van Dessel en K. Versteede.

Eigendom. — Verkrijgende verjaring. — Betekenis van het woord « woont » (habite) in art. 2265 B.W. t.a.v. een N.V. — Bedoeld is de plaats van haar maatschappelijke zetel, niet de plaats van vestiging ener filiale.

Ten aanzien van een N.V. moet het woordje « woont » (habite) in art. 2265 B.W. worden opgevat als de plaats van haar maatschappelijke zetel; een filiale is in dit opzicht zonder belang.

Filiaalhouders worden slechts met bepaalde taken belast, terwijl het bestendig toezicht op de eigendommen alsmede het algemeen behoor der vennootschap geschiedt aan en uitgaat van de maatschappelijke zetel.

Aan- en Verkoopvennootschap Belgische Boerenbond
t/ cs. Denecker.

.....
Aangezien beroepster het eens is om het geding met de erfgenamen Denecker Alfons te hervatten en de plaatsopneming door de rechtbank als regelmatig te beschouwen;

Aangezien het huidig geding strekt tot het bepalen van het eigendomsrecht op de driehoekige strook grond, vermeld onder de letters D.C.E., op het plan van de deskundige Gerard en in het bijzonder de vraag betreft, of de tienjarige verjaring, voorzien door artikel 2265 B.W. door beroepen ter zake kan ingeroepen worden;

Aangezien beroepster tot staving van haar eis het verslag inroept van landmeter Gerard, door de Heer Vrederechter van het kanton Diksmuide aangesteld, waaruit blijkt dat na meting de eigendom van beroepen 1080 vierkante meter groter is dan vermeld in de aankoopakten, terwijl de eigendom van beroepster blijkt de akten een grootte zou dienen te hebben van 5.388 vierkante meter; dat het verkochte deel en het magazijn een gezamenlijke grootte hebben van 4.308 vierkante meter, zodat het te kort juist 1.080 vierkante meter bedraagt;

Aangezien beroepen van hun kant steunen op de vermelding der aanpalende eigenaars in de koopakte van 9 April 1937 en in de akte van verkoping van beroepster aan de heer Amery;

Dat blijkt en door beroepster niet wordt betwist dat in beide akten beroepster niet als aanpalende eigenares was aangegeven van beroepen of hun rechtsvoorganger de Heer Sansen, maar enerzijds Amery en anderzijds Sansen;

Aangezien ons in strijd met de eerste rechter lijkt, dat de vermelding der oppervlakte meer geloof verdient en meer aan de werkelijkheid beantwoordt dan de vermelding der aanpalende eigenaars; dat deze vermelding in verhouding tot de aangegeven oppervlakte secundair is en geenszins als voldoende kan worden beschouwd om beroepen als onverdeelde eigenaars van de litigieuze strook grond te beschouwen;

Dat daarbij de vermelding der aanpalende eigenaars in de koopakte van 9 April 1937 voor beroepster een « res inter alios acta » is, die tegen haar niet kan worden ingeroepen;

Aangezien beroepen verder aanvoeren dat, wat

er ook van zij, zij ingevolge de tienjarige verjaring eigenaars geworden zijn van het litigieuze perceel (art. 2265 B.W.);

Aangezien de partijen het er over eens zijn dat de door beroepen ingeroepen verjaring haar uitgangspunt vindt in het jaar 1925 en het bezit van Sansen, rechtsvoorganger van de de cujus Denecker, deze laatste samen ongeveer 13 jaar heeft geduurd;

Aangezien beroepster moeilijk de wettigheid van de titel of de goede trouw van beroepen kan betwisten; dat de feitelijkeheden ter zake voldoende de goede trouw aantonen; dat de vermelding der aanpalende eigenares door beide partijen daarvan getuigt en de toestand der plaats, vastgesteld door deskundige, Vrederechter en Rechtbank, voldoende deze goede trouw heeft doen blijken;

Dat daarbij goede trouw ter zake dient te worden verondersteld (art. 2268 B.W.); dat het hier verder een regelmatige verkoopakte geldt;

Dat het geschil zich ten slotte bepaalt tot de vraag wat de wetgever heeft bedoeld met de derde gestelde voorwaarde in artikel 2265 B.W. « Si le véritable propriétaire habite dans le ressort de la Cour d'Appel dans l'étendue de laquelle l'immeuble est situé et par vingt ans s'il est domicilié hors du dit ressort »;

Dat de eerste rechter aangenomen heeft dat de wetgever niet zozeer woonplaats als verblijfplaats zou bedoeld hebben, terwijl beroepster voorhoudt dat alleen de woonplaats en in casu de plaats, waar haar maatschappelijke zetel gelegen is, werd bedoeld;

Aangezien beroepster aanvoert dat zij slechts één woon- en verblijfplaats heeft, namelijk die van haar maatschappelijke zetel overeenkomstig de wet op de vennootschappen en wel te Leuven;

Dat alleen daar haar geldig en wettelijk alle akten dienen te worden betkend;

Dat de aanwezigheid van een magazijn of een zaakvoerder voor de verkoop van meststoffen en veevoerders te Diksmuide, niet kan gelijkgesteld worden, zoals beroepen beweren, met een woon- of verblijfplaats der vennootschap;

Aangezien de verkrijging door verjaring aan wel bepaalde en strenge voorwaarden is onderworpen;

Dat indien men, ruim opgevat, voor een natuurlijke persoon artikel 2265 eventueel (quod non) tot de verblijfplaats kan uitbreiden, omdat de verjaring de mogelijkheid van bestendig toezicht van de werkelijke eigenaar vooropstelt en dat dit toezicht kan uitgeoefend worden onverschillig of de natuurlijke persoon de nodige tijd op zijn verblijfplaats of woonplaats bestendig aanwezig is of is geweest, hetzelfde niet kan gevorderd worden van een vennootschap, wier woonplaats en verblijfplaats samenvallen; Dat filialen en filiaalhouders slechts met bepaalde taken worden belast en alle bestendig toezicht op eigendommen alsmede algemeen beheer der vennootschap geschiedt, aan en uitgaat van de maatschappelijke zetel; Dat dit ten andere kan afgeleid worden uit de tekst en geest van art. 2266 B.W.;

Dat dienvolgens de eerste rechter ten onrechte art. 2265 in casu heeft toegepast, daar beroepster haar woonplaats, d.i. haar maatschappelijke zetel buiten het Rechtsgebied van het Hof van Beroep te Gent heeft;

Aangezien verder de tijdelijke gebruikneming van het litigieuze perceel door beroepen aan beroepster geen schade heeft toegebracht, daar het gedeeltelijk braak lag en voor beroepster van geen nut was; Dat de eis tot schadevergoeding van 2.000 frank ongegrond voorkomt;

Aangezien het hoger beroep dienvolgens gegrond is.

.....

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

1e Kamer — 26 October 1951.

Voorzitter : M. Bevernage.

Rechters : M.M. Temmerman en Janssens.

Handelshuur. — De bij de wet van 30 April 1951 toegekende bescherming vindt toepassing om het even aan wie de handelszaak toebehoort. — Verval van het recht op hernieuwing wegens niet vermelding van de voorwaarden in de desbetreffende kennisgeving.

De bij de wet van 30 April 1951 toegekende bescherming vindt toepassing om het even aan wie de handelszaak toebehoort; zulks blijkt duidelijk uit een aantal wetsbepalingen, die in het bijzonder de onderstelling voorzien, dat de eigenaar van het verhuurde onroerend goed tevens eigenaar is van de handelszaak (artikel 16, 4°, lid 2; artikel 25 in fine; artikel 29).

Recht op hernieuwing in casu vervallen omdat de huurder in de kennisgeving van zijn verlangen om de huur te hernieuwen, nagelaten heeft de voorwaarden te vermelden, waaronder hij bereid was de nieuwe huurovereenkomst te sluiten (artikel 14).

Concordia t/ Van Steenberghe.

Overwegende dat de geïntimeerde hiertegen opwerpt dat de appellante de algemene beschermingsmaatregel van de wet van 30 April 1951 niet kan inroepen, daar de handelszaak niet zou toebehoren aan geïntimeerde;

Overwegende dat de wet van 30 April 1951 toepassing vindt onverschillig aan wie de handelszaak toebehoort; dat zulks duidelijk blijkt uit een reeks wetsbepalingen, die speciaal de hypothese voorzien, dat de eigenaar van het goed tevens eigenaar van de handelszaak zou zijn (artikel 16, 4°, al. 2, artikel 25 in fine, artikel 29, A. Tschoffen en M. Dubru, Les Baux commerciaux, n° 5);

Overwegende dat de onderhavige huur dus wordt verlengd tot het verstrijken van de termijn van achttien maanden na de inwerkingtreding van de nieuwe wet, zijnde dus tot 20 November 1952 (artikel 33, al. 3);

Overwegende dat de appellante gerechtigd was ten minste vijftien maanden vóór 20 November 1952 haar verlangen te kennen te geven om de vernieuwing van het huurceel te bekomen en dat deze mededeling de voorwaarde moest inhouden, waaronder de huurder zelf bereid is om de nieuwe overeenkomst te sluiten, dat de appellante aan deze vereisten van artikel 14 niet heeft voldaan, zodat haar recht op hernieuwing vervallen is (Tschoffen en Dubru, Op. cit., n° 36; W. Paternostre, Baux Commerciaux, n° 344);

Dat de verlenging dus vanaf 20 November 1952 af zal ingetrokken zijn;

Om deze redenen :

ontvangt het hoger beroep, verklaart het gegrond, doet het vonnis a quo te niet en, opnieuw rechtdoende, trekt de huurverlenging waarvan de appellante geniet in vanaf de 20 November 1952 en beveelt de appellante het litigieuze goed vóórdien te verlaten met al wie en al wat er zich van harentwege mocht bevinden, op straf van uitzetting door de eerste daartoe aangezochte deurwaarder en desnoods met behulp van de openbare macht.

NOOT : Verg. o.a. Vrederechter Ekeren, 13 December 1951, in dit nummer, met noot.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis — 29 Mei 1951.

Voorzitter : C. Van Camp, dd. voorzitter.

Rechters : M.M. H. Carsau en J. Verhaegen.

Advocaten : Mrs Collon en Bruneel.

Derden verzet. — In het algemeen wordt een schuldeiser, ook pandhouder, vertegenwoordigd door zijn schuldenaar, zodat hij niet derde is in de zin van artikel 474 Rv. — Wanneer hij echter een eigen recht uitoefent, dat aan de schuldenaar niet toekomt, is hij wél derde in die zin van artikel 474 Rv. — Zijn verzet is dus ontvankelijk. — Toepasselijkheid van artikel 1287 B.W. op huurovereenkomsten, die immers *intuitu personae* worden aangegaan. — Ongegrondheid van het derdenverzet.

In het algemeen wordt de schuldeiser door zijn schuldenaar vertegenwoordigd, zulks krachtens de rechtsregel, dat men verondersteld wordt bedongen te hebben voor zichzelf en voor zijn rechtverkrigenden (artikel 1122 B.W.) Ook de pandhoudende en hypothecaire schuldeisers zijn verplicht de handelingen van hun schuldenaar in verband met het verpande of verhypotheceerde goed te volgen en worden in die mate door hun schuldenaar vertegenwoordigd. Zij hebben geen enkel recht om zich eventueel tegen de handelingen van hun schuldenaar te verzetten.

In casu heeft de schuldeiser, die als derde in verzet is gekomen tegen het vonnis, waarbij de ontbinding van de huur was uitgesproken, echter aangeboden de achterstallige huurgelden te betalen, waartoe hij krachtens artikel 1236 B.W. gerechtigd was, daar hij er alle belang bij heeft, dat de waarde van de hem in pand gegeven handelszaak niet vermindert, hetgeen ontegensprekelijk het gevolg zou zijn van de ontbinding der huurovereenkomst. Wanneer hij dit recht uitoefent, dat vanzelf niet aan de schuldenaar toekomt, treedt de pandhoudende schuldeiser op als derde ten opzichte van de huurder-schuldenaar, zodat niet kan volgehouden worden, dat de schuldeiser te dien aanzien in de procedure door zijn schuldenaar vertegenwoordigd was. De vrederechter heeft derhalve ten onrechte het derdenverzet niet ontvankelijk verklaard.

Op grond van de bij de wet gegeven publiciteitsvoorschriften werkt de inpandgeving ener handelszaak tegenover iedereen. De pandhoudende schuldeiser heeft echter geen enkel recht om te beletten dat het huurrecht van zijn schuldenaar door ontbinding der huurovereenkomst zou tenietgaan. De pandhoudende schuldeiser kan alleen te gelde maken van de in pand gegeven handelszaak hetgeen op het ogenblik van de tegeldemaking nog zal overblijven.

Het aanbod van de pandhoudende schuldeiser om de achterstallige huur te voldoen kan door de verhuurder worden afgewezen, daar de huurovereenkomst behoort tot de « intuitu personae » aangegane contracten. Daar in casu de verhuurder geweigerd heeft het aanbod van de pandhoudende schuldeiser te aanvaarden is dit aanbod ter zake zonder nut en moet het derden verzet ongegrond worden verklaard.

N.V. Caisse de fonds publics et d'escompte t/ Wegge en Vanderstappen.

Aangezien tweede beroepene, alhoewel behoorlijk gedagvaard, niet verschijnt noch iemand voor hem; Overwegende dat het beroep regelmatig is naar de

vorm en tijdig werd ingesteld, dat het beroep ontvankelijk dient te worden verklaard;

Overwegende dat huidige beroepster bij haar inleidende dagvaarding van 27 Mei 1950 overeenkomstig art. 474 en volgende van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering derden verzet aantekende tegen een vonnis, op 26 October 1949 gewezen door de Vrederechter van het eerste Kanton;

Dat bij voormeld vonnis huidige tweede geïntimeerde Vanderstappen veroordeeld werd om in maandelijkse afkortingen van 1.500 fr. de achterstallige huur te betalen, die hij nog verschuldigd bleef aan eerste geïntimeerde Wegge, van wie hij een huis in huur had genomen, waarin een slagerij gevestigd was, en tevens werd bepaald, dat de tussen deze beide personen gesloten huurovereenkomst ten laste van tweede geïntimeerde ontbonden zou zijn, indien deze laatste niet de betalingen deed, tot dewelke hij bij het vonnis veroordeeld was;

Dat huidige beroepster haar derden verzet deed steunen op het juridisch feit, dat tweede geïntimeerde Vanderstappen zijn handelszaak aan beroepster in pand gegeven had ter dekking van een kredietopening en dat dienvolgens de verbreking der huurovereenkomst ten laste van tweede geïntimeerde, gevolgd door diens uitzetting de waarde van haar pand aanzienlijk zou verminderen;

Dat de heer Vrederechter in het thans bestreden vonnis, gewezen op 28 Juli 1950, dit derden verzet niet ontvankelijk verklaarde, dat huidig beroep er toe strekt dit verzet wel ontvankelijk te doen verklaren en verder gegrond en dienvolgens de Rechtbank te doen zeggen, dat het op 26 October 1949 door de heer Vrederechter tussen partijen Wegge en Vanderstappen gewezen vonnis geen uitwerksel zal hebben;

Wat de ontvankelijkheid van het derdenverzet betreft :

Overwegende dat art. 474 W.B.R. bepaalt dat derden verzet kan gedaan worden door een derde op voorwaarde : 1) dat de bestreden beslissing zijn rechten benadeeld heeft; 2) dat hij niet in het geding is geroepen noch vertegenwoordigd was;

Overwegende dat niet ernstig kan betwist worden, dat het vonnis, waartegen derden verzet, een nadeel berokkenen kon aan huidige beroepster, doordat het de verbreking der huurovereenkomst uitspreekt, die een der elementen uitmaakt van het gegeven pand, dat de eerste voorwaarde voldoende verwezenlijkt is;

Overwegende dat verder dient te worden onderzocht de vraag of beroepster, die derden verzet heeft gedaan, al dan niet door haar schuldenaar, tweede geïntimeerde, in het eerste geding vertegenwoordigd was;

Dat de eerste Rechter hierop bevestigend heeft beslist en het derden verzet niet ontvankelijk heeft verklaard;

Overwegende dat de kwestie van de vertegenwoordiging der rechthebbenden door hun rechtgever in rechtsleer en rechtspraak aanleiding heeft gegeven tot talrijke en uiteenlopende controversen (cfr. Laurent, XX, n° 105, volg. Dalloz, Nouveau code de proc. civ., III, n° ; Carré : Lois de la procéd. civ. t. III, q. l. 710, l. 713; Pand. belges V° Tierce opposition : ayant droit; De Page, III, n° 975);

Overwegende dat, zoals de eerste Rechter terecht overweegt, het principe geldt, dat in het algemeen de schuldeiser vertegenwoordigd wordt door zijn schuldenaar, zulks ten gevolge van de rechtsregel dat men verondersteld wordt te hebben bedongen voor zichzelf en voor zijn rechtverkrijgenden (art. 1122 B. W.);

Dat, zo rechtsleer en rechtspraak nagenoeg unaniem dit principe aanvaarden voor wat de algemene

rechthebbende of de rechthebbende onder algemene titel betreft (v.g. de hierboven aangehaalde doctrine en rechtspraak) alsmede ook voor wat chirographaire schuldeisers betreft, cfr. Laurent, XX, n° 102), daar deze genoopt zijn de schommelingen van het vermogen van hun schuldeiser te volgen — sommige auteurs uitzondering maken voor wat de hypothecaire schuldeisers betreft, die over een zakelijk recht beschikken (cfr. o.a. De Page, t. III, n° 976, 977; Braas : Proc. civ. 3°, n° 1589; Dalloz, ibid. III, art. 474, n° 681 vlgd.; Carré, ibid. III, n° 1710, 1714 en 1715) of degenen die over een persoonlijk recht beschikken, dat zij alleen kunnen inroepen (cfr. Dalloz, id. n° 710 vlg. 787, 810; Garsonnet, t. VI, n° 539, 547);

Overwegende dat dienvolgens dient te worden onderzocht of beroepster over zulkdanig recht beschikt;

Overwegende in casu dat, zoals reeds hoger vermeld, tweede geïntimeerde zijn handelszaak in pand gegeven heeft aan beroepster overeenkomstig de wet van 25 October 1919 — en zulks vóór de uitspraak van het vonnis, waartegen derden verzet gedaan wordt — ter vrijwaring ener geldlening, door deze laatste aan tweede geïntimeerde toegestaan;

Overwegende dat doordat de inpandgeving van een handelszaak op essentiële wijze verschilt van de gewone inpandgeving, zowel in burgerlijke als in handelszaken, en o.m. wat het stellen van de in pand gegeven zaak in het bezit van de pandhouder betreft als wat de vormen van publiciteit aangaat, zekere auteurs leren dat zij in feite een waar hypotheekrecht op roerende goederen uitmaakt (cfr. O. Cambron, De la mise en gage du fonds de Commerce, n° 33, 35, 36 en de zeer uitvoerige aangehaalde doctrine);

Dat de inpandgeving van de handelszaak aan de pandhoudende schuldeiser de voordelen en rechten verleent, die de wet toekent aan de andere pandhoudende schuldeisers, nl. dat de pandhoudende schuldeiser over een zakelijk recht beschikt, dat hem het recht verleent betaald te worden bij voorrang boven de andere schuldeisers (cfr. op. cit., 134 vgl.), dat zekere auteurs zelfs van mening zijn dat hij het recht heeft de verkoping te vervolgen in handen van een derde verkrijger (cfr. op. cit., n° 142 vgl.);

Overwegende dat, welk juridisch karakter men ook toekennen wil aan de inpandgeving van een handelszaak, d.w.z. dit van een gewoon pand of dit van een hypotheek, men toch moet concluderen dat in de grond ook de pandhoudende of hypothecaire schuldeisers genoopt zijn de handelingen van hun schuldenaar in verband met het verpande of verhypothekerde goed te volgen, dat zij over geen enkel recht beschikken om zich gebeurlijk tegen zijn handelingen te verzetten, maar dat zij enkel een min of meer grotere zekerheid hebben om hun schuldvordering te verhalen;

Dat zij uit dien hoofde in die mate door hun schuldenaar vertegenwoordigd worden;

Overwegende echter dat in het geding, waartegen derden verzet gedaan wordt, tweede geïntimeerde gedagvaard was tot betaling van achterstallige huurgelden en tot verbreking van de huurovereenkomst wegens wanbetaling;

Overwegende dat beroepster in haar inleidende dagvaarding van 27 Mei 1950 alsmede in haar besluiten aanbiedt de achterstallige huurgelden te betalen, recht dat haar door art. 1236 B.W. toegekend wordt, daar zij er alle belang bij heeft, dat de waarde van de haar in pand gegeven handelszaak niet verminderde, wat ontegensprekelijk de verbreking van het huurcontract met zich zou brengen — element dat door de eerste Rechter blijkbaar niet onderzocht werd;

Dat tweede geïntimeerde vanzelf dit recht niet bezit, doch dit recht toekomt aan beroepster; dat, wanneer zij dit recht uitoefent, zij in rechte optreedt als een derde ten overstaan van tweede geïntimeerde (cfr. De Page, t. III), dat men uit dien hoofde en in die mate besluiten moet, dat beroepster niet door tweede geïntimeerde in het geding vertegenwoordigd was;

Dat dienvolgens het derden-verzet ontvankelijk dient verklaard te worden;

Ten gronde :

Overwegende dat de opmerking van eerste geïntimeerde als zou de in pandgeving van de handelszaak hem niet kunnen worden tegengeworpen, omdat hij hiervan niet door beroepster in kennis gesteld werd, alle grond mist, daar juist ingevolge de door de wet opgelegde vormen van publiciteit iedereen zich van de ware toestand op de hoogte stellen kan;

Overwegende dat, zoals hierboven reeds uiteengezet, de schuldeiser van een in pand gegeven handelszaak, zoals alle andere pandhoudende schuldeisers, niet over andere of meer rechten beschikt dan zijn schuldenaar om zich te verzetten tegen een vordering tot huurverbreking wegens wanbetaling vanwege de eigenaar van het huis, waarin de in pandgegeven handelszaak gedreven wordt, dat de rechten en verplichtingen, die de onderlinge verhouding tussen een pandhoudende schuldeiser en zijn schuldenaar betreffen, totaal vreemd blijven aan de verhuurder van deze schuldenaar en aan deze in geen geval schade kunnen toebrengen;

Dat het huurcontract slechts een der elementen is van de in pand gegeven handelszaak, die strekt ter dekking van de schuldvordering van de pandhoudende schuldeiser en deze over geen enkel recht noch maatregel beschikt om te beletten, dat het huurrecht van de schuldenaar verloren zou gaan;

Dat, welke ook de schadelijke gevolgen van het tenietgaan van het huurrecht voor beroepster kunnen zijn, de verhuurder niet verplicht is noch verplicht kan worden hiermede rekening te houden;

Dat dienvolgens de redenering van beroepster, die op deze argumentatie gesteund is, niet gegrond is;

Dat het eveneens onjuist is te beweren, dat er een tegenstrijdigheid zou bestaan tussen de door de eerste Rechter uitgesproken ontbinding der huur en de door beroepster bekomen toelating tot tegeldemaking van haar pand, daar zij immers enkel te gelde zal kunnen maken wat er op het ogenblik der tegeldemaking van de in pand gegeven handelszaak nog overblijven zal;

Dat ook deze opmerking ongegrond is;

Overwegende verder dat, hoewel beroepster aanbod doet de achterstallige huur ter ontlasting van tweede geïntimeerde te betalen, zij dit element niet verder in haar besluiten ontwikkelt; dat de Rechtbank echter verplicht is hiermede rekening te houden en de gegrondheid ervan te onderzoeken;

Overwegende dat beroepster, zoals hierboven reeds opgemerkt, ontegensprekelijk het recht heeft bij toepassing van art. 1236 BW. dit aanbod te doen, dat de schuldeiser echter het recht heeft deze betaling te weigeren, inzonderheid wanneer het een verbintenis geldt, die gesloten werd intuitu personae (cfr. De Page, t. III, n° 408);

Dat een huurovereenkomst onder dergelijke categorie van contracten dient gerangschikt te worden;

Overwegende dienvolgens dat dit aanbod, doordat eerste geïntimeerde niet verplicht is het te aanvaarden en in feite zulks ook niet doet, als zonder nut ter zake dient verworpen te worden;

Dat ook op deze grond het derden verzet ongegrond is;

Om deze redenen :

De Rechtbank, rechtdoende in hoger beroep, op tegenspraak ten overstaan van eerste geïntimeerde, na eveneens diens echtgenote gemachtigd te hebben om in rechte te staan, en ten overstaan van tweede geïntimeerde bij verstek;

Alle verdere en strijdige besluiten verwerpende;

Verklaart het ingestelde hoger beroep ontvankelijk en gegrond;

Doet het bestreden vonnis te niet en, opnieuw rechtdoende, verklaart het derden verzet, door beroepster ingeleid bij dagvaarding van 27 Mei 1950, ontvankelijk, en, hierop uitspraak doende ten gronde, verklaart dit derden verzet ongegrond,

Wijst beroepster er van af;

Veroordeelt beroepster tot de kosten van beide aanleggen.

NOOT : Zie hierna het vonnis a quo van de Vrederichter te Antwerpen (1e kanton) d.d. 28 Juli 1950.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

1e Kamer. — 7 Juli 1951.

Voorzitter : M. Saverys.

Rechters : M.M. Goethals en De Lantsheer.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Mrs Lercangée, de Vliegheer en E. Ronse.

Vennootschap. — Vonnis waarbij een vennootschap nietig is verklaard. — Werking alleen tegenover partijen, niet tegenover derden. — Derdenverzet niet ontvankelijk.

Derden verzet tegen vonnis, waarbij een vennootschap is nietig verklaard en een vereffenaar is benoemd, welk verzet strekt tot geldigverklaring der vennootschap. De dagvaarding in verzet moet niet slechts tegen de vereffenaar doch ook tegen de vennootschap worden gericht. De vereffenaar is immers aangesteld, niet om een onbestaande rechtspersoon te vertegenwoordigen doch uitsluitend om de onverdeeldheid te vereffenen.

Naar de heersende rechtsleer en rechtspraak werkt een vonnis, waarbij de nietigheid van een vennootschap wordt uitgesproken, niet tegen iedereen, doch alleen tegen de partijen in het geding. Tegenover derden wordt de vennootschap dus geacht geldig te bestaan, zolang een tegen hen op een daarop betrekking hebbende hoofdvordering gewezen vonnis niet anders heeft beslist. Een derde kan bij derden verzet derhalve niet opkomen tegen een vonnis waarbij de vennootschap is nietig verklaard, daar dat vonnis zijn rechten niet benadeelt.

Zo een derde meent aanspraak te kunnen maken op een deel der activa der vennootschap behoort hij zulks te doen door het instellen van een hoofdvordering, hetzij tegen de vennootschap, hetzij tegen de vereffenaar en de onverdeelde mede-eigenaars, zo hij — derde — de nietigheid der vennootschap aanneemt.

Smaghe t./De Vliegheer q.q. en De Schrijver.

Overwegende dat de derde, die verzet doet, onder meer heeft gedagvaard de heer Fernand De Vliegheer, advocaat bij het Hof van Beroep te Gent, « in zijn

hoedanigheid van vereffenaar van de nietig verklaarde n. v. « Peausserie de Seal » ;

Overwegende dat de vordering strekt tot tenietdoening van de vonnissen, welke de Rechtbank in zake van voormelde naamloze vennootschap uitgesproken heeft, te weten het op 3 Juli 1948 bij verstek gewezen vonnis en het op 31 Juli 1948 op tegenspraak gewezen vonnis, waarbij bewuste vennootschap nietig werd verklaard, en het op 23 December 1950 gewezen en op 9 Juni 1951 door het Hof van Beroep bevestigde vonnis tot regeling der modaliteiten van de vereffening.

1. — *Wat betreft het niet-dagvaarden van de vennootschap.*

Overwegende de partij Louis De Schrijver terecht de vordering niet ontvankelijk noemt uit hoofde van dit gebrek ;

Overwegende dat de nietigverklaring van de vennootschap inderdaad ten aanzien van de partijen, tegenover dewelke het vonnis werkt, ten gevolge had dat de vennootschap als schijnbare rechtspersoon door een loutere onverdeeldheid van goederen werd vervangen ;

dat een vereffenaar ten aanzien van diezelfde partijen werd aangesteld, niet om een onbestaand geworden zedelijk wezen te vertegenwoordigen, doch uitsluitend om de onverdeeldheid te vereffenen ;

Overwegende dat, in zover de vordering ertoe strekt de vennootschap geldig te doen verklaren, de derde, die verzet doet, bedoelde vennootschap derhalve had dienen te dagvaarden en niet alleen de vereffenaar van de onverdeeldheid ;

2. — *Wat betreft het betrekkelijk gezag van het gewijsde.*

Overwegende dat de vraag besproken is, of de vonnissen, waarbij de nietigheid van een vennootschap wordt uitgesproken, gezag hebben erga omnes of alleen ten aanzien van de in de zaak betrokken partijen ;

Overwegende dat, mocht dit gezag erga omnes bestaan, het vanzelf spreekt dat de derde, die verzet doet, de beslissing niet mag bestrijden, die hij bij veronderstelling verplicht ware te aanvaarden zoals iedereen ;

Overwegende dat het verzet door derden evenmin ontvankelijk is in de andere stelling, door de heersende rechtsleer en rechtspraak gehuldigd en volgens dewelke voormelde vonnissen alleen gezag hebben tegenover de partijen, die ter zake werden geroepen (Resteau I, nr. 198, Rép. prat. droit belge, Vis Société à forme dite commerciale, nr 169 en volg.) ;

Overwegende dat hieruit voortvloeit, dat de heer Smagghe volkomen gerechtigd blijft de vennootschap als geldig bestaande te beschouwen, zolang een vonnis tegenover hem in een hoofdvordering hierover niet anders beslist ;

Overwegende dat, waar de heer Smagghe dit recht behoudt, de vonnissen waartegen hij als derde in verzet komt, zijne rechten niet kunnen schaden, derwijze dat zijn verzet niet-ontvankelijk voorkomt ;

Overwegende dat hij niet gegrond ware te opperen dat de uitvoering van bedoelde vonnissen impliceert dat het actief van de vennootschap te gelde zal worden gemaakt door de vereffenaar, zodat die vennootschap nadien niet meer bij machte zal zijn om nog een zelfstandig bestaan te hebben en zodat zijn recht om de vennootschap als geldig te beschouwen louter platonisch zal blijken ;

Overwegende dat voormelde vaststelling inderdaad eenvoudig wijst op het gezag erga omnes van het be-

staan en van de uitwendige gevolgen van vonnissen en, meer algemeen, van rechtsdaden (De Page, I, nr. 122) ;

dat de noodzakelijkheid, waarin de derden verkeren, het bestaan en de gevolgen te « ondergaan » van de vonnissen, waarbij een vennootschap nietig werd verklaard ten aanzien van bepaalde personen, onvermijdbaar is, eenmaal aangenomen dat die personen zoveel recht hebben om de nietigheid aan te vragen van de vennootschap als andere om haar geldigheid aan te nemen ;

Overwegende dat de rechten, welke de derde, die verzet doet, tegen de vennootschap mocht doen gelden trouwens niet verdwijnen doch zullen dienen te worden uitgevoerd op de opbrengst van het actief ;

dat, zo de heer Smagghe meent op een deel van het actief te mogen aanspraak maken, hij derhalve een hoofdvordering behoorde in te stellen ;

dat hij tegen de hoofdvordering had dienen in te stellen hetzij tegen de vennootschap en de vennoten, met het risico dat ter gelegenheid van dit geding ook te zijnen aanzien de vennootschap nietig zou verklaard worden, hetzij tegen de vereffenaar van de onverdeeldheid en tegen de onverdeelde mede-eigenaars, indien hij de nietigheid van de vennootschap aanneemt ;

dat het verzet door derden alleszins hier als niet ontvankelijk voorkomt ;

Overwegende dat de vordering niet blijkt met een roekeloos of tergend inzicht ingesteld te zijn geworden ;

Om deze redenen,

De Rechtbank, wijzende bij verstek ten aanzien van de heer Emiel De Schrijver, en op tegenspraak tegenover de andere partijen, verklaart het verzet door derden niet ontvankelijk, wijst het dienvolgens als dusdanig van de hand en verwijst de derde, die verzet heeft gedaan, in de kosten van het geding.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1e Kanton — 28 Juli 1950

Rechter : M. Horion.

Advocaten : Mrs Collon en Bruneel.

Derden verzet. — Niet-ontvankelijkheid van een derden-verzet ingesteld door de pandhouder van een handelszaak tegen een vonnis, waarbij de huur van het handelshuis, waarin die zaak wordt gedreven, op vordering van de verhuurder voorwaardelijk is ontbonden. — Artikel 474 Rv.

Vonnis, waarbij de huur van een handelshuis wordt ontbonden voor het geval de huurder de maandelijkse bedragen niet mocht voldoen, tot betaling waarvan hij veroordeeld is.

Derden verzet tegen dat vonnis door een schuldeiser van de huurder, aan wie deze zijn handelszaak in pand heeft gegeven.

Zelfs de schuldeisers die een zakelijk recht bezitten, kunnen geen derden verzet instellen tegen een vonnis, waarbij hun schuldenaar is veroordeeld en door hetwelk de uitvoering van hun zakelijk recht in gevaar is gebracht (artikel 474 R.v.)

Een pandhoudend schuldeiser is de rechthebbende van de schuldenaar, zodat het pandrecht van deze schuldeiser op het huurrecht van de schuldenaar slechts bestaat voor zover dat huurrecht niet ontbonden wordt.

De pandhoudende schuldeiser heeft het bezit van het pand slechts door tussenkomst van zijn schuldeiser; die luidens artikel 8 der wet van 25 October 1919 beschouwd wordt als bewaker van de onder het pand vallende voorwerpen; de schuldenaar-pandgever houdt het pand voor rekening van zijn schuldeiser, waaruit moet worden afgeleid, dat de schuldenaar zijn schuldeiser vertegenwoordigt.

Niet ontvankelijkheid van het derden-verzet.

N.V. Caisse de Fonds Publics et d'Escompte t/ Wegge en Verstappen.

Aangezien de eis strekt ten einde na echtelijke of ambtshalve machtiging van eerste verweerster b) om in rechte te treden, eiseres als derde opponent te horen ontvangen, overeenkomstig artikelen 474 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, tegen het vonnis, op tegenspraak uitgesproken tussen verweerders in dato 26 October 1949 door de Heer Vrederechter, recht doende op bedoeld derden-verzet te horen zeggen voor recht, dat het vermelde vonnis geen gevolg zal hebben voor hetgeen de verbreking van de verhuuring betreft bij wijze van dwang-middel. Voor het geval dat de verweerder sub 2) de bedragen niet zou voldoen, tot maandelijks betaling waarvan hij bij voormeld vonnis werd veroordeeld; de eerste verweerders zich te horen verbieden vermeld vonnis te doen uitvoeren voor hetgeen de verbreking betreft, op straffe zich te horen veroordelen aan eiseres een som van fr. 100.000,— te betalen bij wijze van schadevergoeding; met verwijzing van verweerders in de kosten van het geding;

Aangezien de tweede verweerder, alhoewel behoorlijk gedagvaard niet is verschenen, noch iemand voor hem;

Overwegende dat verweerders sub 1) de niet-ontvankelijkheid van het door eiseres ingediende derden-verzet opwerpen, omdat luidens art. 474 van het W. B. R. een derden verzet slechts toegelaten is aan degenen, die in het geding niet tegenwoordig waren of minstens vertegenwoordigd;

Dat verweerders sub 1) doen gelden dat eiseres in het geding dat aanleiding heeft gegeven tot het vonnis, waartegen zij thans derden verzet instelt, vertegenwoordigd was door haar schuldenaar, verweerder sub. 2;

Overwegende dat eiseres het principe aanvaardt dat de schuldeisers door hun schuldenaar vertegenwoordigd worden, doch doet gelden dat zij ter zake een zakelijk recht bezit en bedoeld principe op haar dus niet van toepassing is;

Overwegende dat de rechtsleer en rechtspraak eensluidend aanvaarden, dat zelfs de schuldeisers, die een zakelijk recht bezitten, geen derden verzet kunnen doen tegen een beslissing, gevelde ten nadele van hun schuldenaar en waarbij de uitoefening van hun zakelijk recht in gevaar wordt gebracht;

Overwegende dat een pandhoudende schuldeiser de rechthebbende is van de schuldenaar, zodat het pandrecht van deze schuldeiser op het huurrecht van de schuldenaar slechts bestaat in zoverre dit huurrecht niet verbroken wordt;

Overwegende dat het feit, dat de handelszaak, die in een gehuurd goed wordt gedreven door de huurder, in pand wordt gegeven en dat het huurrecht in dit pand begrepen is, niet uitsluit dat het de verhuurder toegelaten is de betaling van de huurgelden en de verbreking van de huurovereenkomst te vorderen;

Dat de Wet van 25 October 1919 niets bepaalt omtrent de verhouding tussen de pandhoudende schuldeiser van een handelszaak en de eigenaar van het goed, waarin die handelszaak wordt gedreven wanneer deze laatste de verbreking van de overeenkomst vordert of bekomt;

Dat de Franse wetgeving bij het uitvaardigen der Wet van 17 Maart 1909 het geval heeft voorzien en aan de verhuurder, die de verbreking van de huurovereenkomst vordert, zekere pleegvormen oplegt, die ten doel hebben de ingeschreven schuldeisers van de huurder toe te laten de nodige maatregelen te treffen om het verlies van een essentieel deel van hun pand te vermijden (Cendrier, Le Fonds de Commerce, Ed. 1930 nr 529 et suiv.; Boudaud et Chabrol, Trait. Gén. des Fonds de Commerce Suppl. nr 121);

Dat de bepalingen, door de Franse wetgever in de wet van 1909 ingelast om de pandhoudende schuldeiser in het speciaal geval van de mogelijke verbreking van de huurovereenkomst van zijn schuldenaar te beschermen werden uitgevaardigd, omdat deze pandhoudende schuldeiser geen andere middelen had om de verbreking van de huurovereenkomst te beletten en zulks ook niet kon bij middel van een derden verzet;

Dat zelfs in de Franse wetgeving wanneer een pandhoudende schuldeiser een aanvraag bij de bevoegde rechtbank heeft ingediend, strekkende tot de globale verkoop van de handelszaak, de beslissing, die hij bekomen heeft, het recht van de verhuurder van de huurovereenkomst te doen verbreken, niet kan stuiten (zie boven aangehaalde rechtsleer);

Overwegende dat de pandhoudende schuldeiser het bezit van het pand slechts heeft door tussenkomst van zijn schuldenaar, die luidens art. 8 der Wet van 25 October 1919, aangezien wordt als de bewaker van de bestanddelen van het pand; de schuldenaar — in pandgever — behoudt het pand voor rekening van zijn schuldeisers;

Dat hieruit logischerwijze dient te worden afgeleid, dat de schuldenaar zijn schuldeiser vertegenwoordigt;

Om deze redenen,

Wij, Vrederechter, voornoemd, rechtdoende bij verstek tegen tweede verweerder en op tegenspraak tegenover de andere partijen, geven akte aan eerste verweerder a) dat hij zijne echtgenote eerste verweester, b) machtigt om in rechte te treden;

Verklaren het door eiseres ingestelde derden verzet niet ontvankelijk en veroordelen haar tot de kosten ervan.

NOOT: Men zie hiervoor het in deze zaak gewezen vonnis in hoger beroep.

Vlaamse Juristen,
abonneert U
op het
"Rechtskundig Weekblad"

VREDEGERECHT TE EKEREN

13 December 1951.

Rechter : M. Aerts.

Advocaten : Mrs Lilar, loco D'Hondt, en Schaerlaekens.

Handelshuur. — De huurder niet-eigenaar van de handelszaak, die het huis aan een handelaar voortverhuurt kan geen beroep doen op de bescherming van de wet van 30 April 1951. — Wenselijkheid ener wetswijziging ter bescherming van de onderhuurder.

De handelshuurwet van 30 April 1951 heeft uitsluitend ten doel de eigenaar van een handelszaak te beschermen. De eigenaar van de handelszaak, die de wet heeft willen beschermen, moet iemand zijn die een kleinhandel drijft en zijn koopwaren rechtstreeks aan zijn cliënteel verkoopt of rechtstreekse prestaties voor zijn cliënteel verricht, ofwel een ambachtsman, die eveneens zijn producten rechtstreeks aan zijn cliënteel levert.

Voorname wet beschermt niet de huurder, die niet eigenaar is van de in het gehuurde gedreven handelszaak, doch het gehuurde huis aan een ander voortverhuurt, die daarin handel drijft. Een dergelijk hoofdhuurder heeft evenmin enig eventueel recht op uitwinningvergoeding.

Een ongelukkig gevolg van het stelsel der wet is, dat de onderhuurder, die eigenaar is van de in het gehuurde perceel gedreven handelszaak, niet beschermd is, terwijl op deze wijze aan de huiseigenaren de weg is geopend de wet te ontduiken, doordat zij het handelshuis verhuren aan een hoofdhuurder, die het dan wederverhuurt aan de eigenaar van de handelszaak.

Een wetswijziging ter bescherming van de onderhuurder is dan ook ten zeerste gewenst, b.v. door wijziging van artikel 11 in die zin, dat in ieder geval, wanneer de hoofdhuurovereenkomst een einde neemt de onderhuurder de onmiddellijke huurder van de eigenaar wordt.

N.V. Brouwerij Tivoli t/ Wyckmans.

Aangezien de vraag strekt tot het horen zeggen voor recht, dat de huurovereenkomst tussen partijen, betreffende het huis gestaan en gelegen te Brasschaat, Bredabaan 453, zal hernieuwd worden voor een periode van negen jaar vanaf 20 November 1952, tegen de maandelijkse huurprijs van 1.592,— fr., blijvende de andere voorwaarden dezelfde als die in de geschreven huurovereenkomst van 27 Maart 1936;

Bovendien tot het horen veroordelen van verweerder tot de kosten des gedings, met uitvoerbaarverklaring van het te wijzen vonnis bij voorraad, niettegenstaande verzet of hoger beroep en zonder borgstelling;

Aangezien aanlegster in haar inleidende dagvaarding aanvoert dat zij van verweerder in huur heeft genomen een huis, gebruikt als herberg, gestaan en gelegen te Brasschaat, Bredabaan 453, voor een periode van drie jaar van 1 Mei 1936 tot 30 April 1939, tegen de jaarlijkse huurprijs van 6.500,— fr. volgens een te Ekeren op 23 April 1936 geboekte huurakte van 27 Maart 1936; dat zij vervolgens sedert 30 April 1939 voormeld huis in huur houdt ingevolge de uitzonderingswetgeving op de huurovereenkomsten; dat zij krachtens de bepalingen van de artikelen 33 en 14 der wet van 30 April 1951 op de handelshuurovereenkomsten een hernieuwing der huurovereenkomst heeft aangevraagd bij aangetekend schrijven van 31 Juli 1951, aanbod doende een maandelijkse huur van 1.592

frank te betalen, blijvende de andere voorwaarden dezelfde als die, voorzien in de hierboven aangehaalde geschreven huurovereenkomst van 27 Maart 1936; dat verweerder haar bij zijn schrijven van 7 September 1951 hierop geantwoord heeft, dat hij geen nieuwe huurovereenkomst wil toestaan; dat evenwel de voorgestelde huurprijs van 1.592,— fr. beantwoordt aan de normale huidige huurprijs van bedoeld huis, rekening houdend met de ligging, de aard van de daarin gedreven handel en de vergelijking met gelijkaardige handelshuizen;

Aangezien verweerder de niet-ontvankelijkheid van de eis van aanlegster opwerpt, beweerend dat zij geen aanspraak kan maken op de bepalingen der wet van 30 April 1951, daar het door haar gehuurde perceel niet onder toepassing dezer wet valt;

Aangezien verweerder dit middel van niet-ontvankelijkheid opgeworpen heeft limine litis;

Aangezien uit de besprekingen in Kamer en Senaat, dewelke de wet van 30 April 1951 op de handelshuurovereenkomsten zijn vooraf gegaan en uit de klare en duidelijke verklaringen, welke in deze zin herhaaldelijk zijn afgelegd, blijkt, dat de wetgever bij het uitvaardigen van bedoelde wet uitsluitend ten doel heeft gehad de eigenaar van een handelszaak te beschermen;

Aangezien hij bijgevolg niet de bedoeling heeft gehad het gebouw te beschermen, waar een handelszaak wordt uitgeoefend, hetgeen trouwens gelijk zou hebben gestaan met het in het leven roepen van een zakelijk recht;

Aangezien, zoals eveneens klaar en duidelijk blijkt uit de besprekingen, welke de totstandkoming van voormelde wet zijn voorafgegaan, dat de eigenaar van de handelszaak, die de wetgever heeft willen beschermen, dan nog moet zijn een persoon die een kleinhandel drijft en zijn koopwaren rechtstreeks verkoopt aan zijn cliënteel of rechtstreekse prestaties voor zijn cliënteel verricht, en de ambachtsman, die eveneens zijn producten rechtstreeks aan zijn cliënteel levert;

Aangezien de wetgever om het doel te bereiken, dat hij zich gesteld had, d.w.z. om de hiervoren aangeduide categoriën van personen te beschermen, hun in hoofdorde een langdurig huurrecht heeft willen verzekeren ten aanzien van het gebouw, waarin zij hun kleinhandel drijven of hun ambacht uitoefenen en waarin zij rechtstreeks in contact komen met het publiek; — hun huurrecht het hoofdbestanddeel zijnde van hun handelszaak — hun tevens een zekere schadeloosstelling verzekerd, wanneer om een der in de wet van 30 April 1951 vermelde redenen hun dit huurrecht wordt ontzegd;

Aangezien aanlegster erkent dat zij niet eigenares is van de herbergzaak, welke verweerders eigendom te Brasschaat, Bredabaan 453, wordt gedreven door een zekere dame Janssens, aan dewelke zij verweerders eigendom voortverhuurt;

Aangezien aanlegster, een befaamde en belangrijke brouwerij, niet kan staande houden, dat zij een kleinhandel of kleinnijverheid uitoefent;

Aangezien derhalve verweerder terecht opwerpt dat zij de voordelen der wet van 30 April 1951 te haren bate niet kan inroepen;

Aangezien een beslissing in tegenovergestelde zin niet alleen zou indruisen tegen de geest en het doel van voornoemde wet, maar tevens geen gevolg zou hebben dat aanlegster, indien men mocht aannemen dat zij beschermd wordt door deze wet, natuurlijkerwijze zich zou kunnen beroepen op al haar bepalingen en onder meer op die, welke het betalen van uitwinningvergoedingen voorzien;

Aangezien men derhalve voor het geval zou kunnen

komen te staan, dat aanlegster, die zich een recht op huurverlenging ziet ontzeggen, aanspraak zou kunnen maken op betaling van een zekere uitwinningvergoeding om de schade te dekken, ontstaan door het verlies van een handelszaak, welke nimmer tot haar vermogen heeft behoord;

Aangezien dit zo waar is, dat in de huidige zaak « aanlegster voorbehoud maakt op elke verschuldigde uitwinningvergoeding, zo zij uit het litigieuze huis gedreven wordt »;

Aangezien ongelukkig de onderhuurder het slachtoffer wordt van deze toestand;

Aangezien inderdaad door het feit zelf, dat de hoofdhuurder (in casu aanlegster) uitgesloten wordt uit het toepassingsgebied der wet van 30 April 1951, hetzelfde lot beschoren is aan de onderhuurder (in casu dame Janssens, houdster der herberg, die haar in eigendom toebehoort), daar de hoofdhuurder aan de onderhuurder geen meerdere of verdere rechten kan af- of toestaan dan hij zelf bezit;

Aangezien men bijna niet aannemen kan dat dit de bedoeling zou geweest zijn van de wetgever, alhoewel men in de tegenwoordige stand der wetgeving noodzakelijkerwijze tot dit resultaat moet komen;

Aangezien dit ten gevolge heeft, dat zeer talrijke personen — om zo te zeggen alle die, alhoewel zij eigenaars zijn van een handelszaak, die de wetgever heeft willen beschermen, het handelshuis, waarin zij die handelszaak drijven, in onderhuur hebben van een hoofdhuurder, die de bepalingen der wet van 30 April 1951 te zijne gunste niet kan invoeren — van de voordelen van bedoelde wet zijn uitgesloten;

Aangezien dit ontegensprekelijk een leemte in voormelde wet uitmaakt, dewelke kan aangevuld worden door de uitbreiding van het laatste lid van par. II van art. 11 der besproken wet;

Aangezien dit artikel zou moeten gewijzigd worden in die zin, dat in ieder geval, waarin er een einde komt aan de hoofdhurovereenkomst, de onderhuurder de rechtstreekse huurder wordt van de eigenaar van het handelshuis;

Aangezien dit tevens zal voorkomen — hetgeen anders onvermijdelijk zal geschieden — dat eigenaars van een handelshuis een zeer eenvoudig en gemakkelijk middel zouden gebruiken — middel dat de wetgever hun zelf ter beschikking heeft gesteld — om de wet te ontduiken, tengevolge waarvan deze in zeer talrijke gevallen haar doel niet zal bereiken;

Aangezien het inderdaad aan deze eigenaars zal volstaan hun handelshuis te verhuren aan een hoofdhuurder — gebeurlijk een vriend of een kennis, of een familielid, dewelke niet beschermd wordt door de wet op de handelshurovereenkomsten — en deze laatste dit huis te laten voortverhuren aan de eigenaar van de handelszaak, die in dit huis wordt gedreven of aan de ambachtsman, die zijn ambacht in dit huis uitoefent, om de werking der wet van 30 April 1951 volledig te ontkrachten en het doel, dat de wetgever zich gesteld heeft, nl. de eigenaar van de handelszaak te beschermen, onbereikbaar te maken.

Om deze redenen :

Alle andere tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend en recht doende op tegenspraak en in eerste aanleg; verklaren de eis van aanlegster niet ontvanke-lijk en wijzen hem af; zeggen dat er geen aanleiding bestaat haar akte te verlenen van haar voorbehoud van het recht op een gebeurlijke uitwinningvergoeding;

Zeggen dat de gerechtskosten voor rekening van aanlegster zullen blijven.

NOOT : Verg. o.a. Vrederecht Antwerpen 1e kanton), 24 October 1951, R.W. 1951/52, 372; Rb. Oude-naarde, 2 October 1951, R.W. 1951/52, 521; Rb. Gent, 26 October 1951 in dit nummer.

VREDEGERECHT TE BRUGGE

3e Kanton. — 23 November 1951.

Rechter : M. A. De Bock.

Advocaten : Mrs Claes en De Ketelaere.

Handelshuur. — Geldige opzegging krachtens art. 33 van de wet van 30 April 1951. — Geen uitwinningvergoeding verschuldigd voor de bij lid 3 en 5 van dit artikel voorziene verhuringen. — Huurovereenkomst kan tegenover derde verkrijger niet worden ingeroepen indien zij geen vaste datum heeft.

Huurovereenkomst voor een termijn van drie jaar aangegaan met beding dat een opzegging moet worden gedaan zes maanden vóór het einde daarvan.

Zo deze opzegging niet gedaan werd, wordt de huur niet contractueel verlengd voor drie jaar, doch wordt zij stilzwijgend verlengd voor onbepaalde duur.

De krachtens art. 33 van de wet van 31.4.1951 gedane opzegging is geldig.

De uitwinningvergoeding is niet verschuldigd, daar er in geval van huurovereenkomst van onbepaalde duur, van wettelijke of stilzwijgende huurverlenging « een einde gemaakt wordt » aan de huur en er geen huurovereenkomst is die « verstrijkt ».

Zelfs in geval van handelsverhuring en wanneer het contract geen verbod van overdracht inhoudt, kan deze niet worden ingeroepen tegen de derde verkrijger van het goed, zo zij geen vaste datum heeft. De overdracht kan ook na de door die derde verkrijger gedane opzegging niet meer betekend worden.

Eliaerts en Devisscher t/ Adam, Delaetere en George.

Overwegende dat de opzegging dd. 31.5.51 werd gedaan op grond der wet van 30.4.1951 op de handels-huurovereenkomsten;

Overwegende dat vooraf dient te worden onderzocht welke de aard is der litigieuze huurovereenkomst;

Dat verweerders voorhouden het goed te betrekken krachtens de contractuele bepalingen, omdat het vroeger gesloten huurcontract thans nog zou lopen, hetgeen eisers betwisten;

Dat het schriftelijk en geregistreerd contract bepaalt dat de huur, ingaande op 1.1.1946, werd aangegaan voor een termijn van 3 jaar eindigend op 31.12.1948, terwijl bij het eindigen der huur ten minste zes maand te voren opzegging diende te worden gedaan per aangetekend schrijven, door gelijk welke der twee partijen, die een einde aan de huurovereenkomst wenste te stellen;

Dat dergelijke opzegging niet werd gedaan, zodat de huur na afloop van de contractueel voorziene termijn van 3 jaar door stilzwijgende wederinhuring werd verlengd en omgezet in een overeenkomst met onbepaalde duur;

Dat het geschil tussen partijen aangaande de interpretatie van art. 33 der wet van 30.4.51 aan het hierboven vastgestelde dient te worden getoetst;

Overwegende dat verweerders subsidiair opwerpen dat hun eventueel een uitwinningvergoeding zou toekomen, vermits zij regelmatig de huurvernieuwing

hebben aangevraagd, namelijk voor het geval de verhuurder in het goed een gelijkaardige handel zou drijven;

Dat zij menen dat eisers dit voornemen van tevoren moeten mededelen, vooraleer hun vordering tot geldig-verklaring van de opzegging ontvankelijk zou zijn, vermits de huurder het gehuurde niet moet verlaten vooraleer betaling van de hem eventueel toekomende uitwinningsvergoeding te hebben ontvangen;

Overwegende dat partijen uitvoerig besluiten omtrent de vraag of een uitwinningsvergoeding verschuldigd is of niet;

Dat zowel de rechtsleer als de karige rechtspraak hieromtrent verdeeld zijn en namelijk als volgt:

— La Haye & Vankerckhove (n° 493); A. Tschoffen et M. Dubru (n° 38) antwoorden ontkennend;

— Paternostre (Tijdschrift Vrederechters n°s 7-8, blz. 225) antwoordt bevestigend;

Dat wij, ten overstaan van de onduidelijkheid en tegenstrijdigheid van teksten en commentaren, menen het volgende standpunt te moeten innemen:

A) In rechte:

1) art. 38 begint met de algemene regel te stellen voor de overgangsmaatregelen en verklaart de wet toepasselijk « op de lopende handelshuurovereenkomsten », die vervallen op de contractueel voorziene termijn, doch ten vroegste op 20.11.1952;

2) alinea 4 van art. 33 voorziet de mogelijkheid een einde te maken aan de huur met opzegging zes maand te voren en binnen de 3 maand vanaf 20.5.1951, voor eigen gebruik, zoals voorzien bij art. 16-1° en 17;

3) deze alinea 4 behoort bij alinea 3, terwijl alinea 5 de daarbij voorziene gevallen gelijk stelt met die van alinea 3 (Paternostre 338-5° — Journal Trib. 24.6.51, blz. 383 kol. 2 en algemene rechtsleer);

4) bijgevolg is de beëindiging der huur voor eigen gebruik mogelijk:

- a) voor de verhuringen, steunend op de wettelijke huurverlenging;
- b) voor de huurovereenkomsten met onbepaalde duur;
- c) voor de stilzwijgend verlengde huurovereenkomsten;

5) het woord « evenwel » in alinea 4 duidt aan, dat het hier gaat om een uitzondering op de regel, voorzien bij de alinea's 1 en 2 van art. 33, waaruit volgt dat de gewone voorschriften der wet betreffende huurvernieuwing en uitwinningsvergoeding toepasselijk zijn:

- a) in ieder geval op de (contractueel) lopende huurovereenkomsten;
- b) eveneens op de verhuringen, steunend op de wettelijke huurverlenging, op de huurovereenkomsten met onbepaalde duur en stilzwijgend verlengde, voor zover deze 3 categorieën verhuringen « verstrijken » op 20.11.1952;
- c) echter niet op de hiervoren onder b) voorziene 3 categorieën verhuringen in het geval een opzegging 6 maanden te voren voor eigen gebruik werd gegeven om « een einde te maken » aan de huur;

6) art. 14 bepaalt dat de huurder, die de vernieuwing wenst, dit voornemen moet bekend maken uiterlijk 15 maanden vóór het verstrijken « van de lopende huurovereenkomst »; welnu art. 33 spreekt alleen in zijn alinea 1 van de lopende handelshuurovereenkomsten en stelt daarmede gelijk de gevallen, voorzien bij de alinea's 3 en 5, deze laatste echter onder het voorbehoud van alinea 4 (« evenwel »);

7) art. 26 vermeldt wel art. 3 en de artikelen 25 en 27, maar niet art. 33, maar omgekeerd, vooral, ver-

meldt art. 33 nergens de artikelen 25 en volgende;

8) men zou niet kunnen beweren, dat na de eerste alinea van art. 33 geen enkele verdere artikel-aanduiding meer nodig was, vermits in de alinea 4 wel degelijk wordt verwezen naar de artikelen 16-1° en 17, waaraan het eenvoudig ware geweest de artikelen 25 e.v. toe te voegen;

9) het is in het oog vallend, dat art. 33, alinea's 2 en 3 spreken van het « verstrijken » van de termijnen, terwijl de wet in alinea 4 van hetzelfde artikel zegt « aan de huur een einde maken » (hetzelfde gebeurt in de Franse tekst);

B) Naar billijkheid:

Waar de wet geen enkele tussenoplossing voorziet, zullen er bij iedere interpretatie ongelukkige situaties ontstaan:

a) bij de opzegging van 6 maand zonder uitwinningsvergoeding zal de huurder het slachtoffer worden, die bvb. de ganse zaak heeft ingericht en de handelszaak en de cliënteel gevormd, wellicht nog met grote inrichtings- en herstellingskosten na de oorlog;

b) maar in het andere geval zou een eigenaar, die de gehele zaak in perfecte huurstaat, met handelszaak en cliënteel, door hem zelf gevormd, destijds had verhuurd voor een korte termijn (naar zijn bedoeling), nadat hij in jaren geen kans heeft gehad zijn beroep uit te oefenen in zijn eigendom of zijn kinderen te plaatsen, thans nog bovendien gehouden zijn daartoe een vergoeding te betalen aan een huurder, die alle voordelen uit het lang uitblijven der huidige wetgeving heeft getrokken;

Het schijnt ons rechtvaardig, waar door de wet aan de Rechter geen mogelijkheid werd gegeven met hiervoren vermelde situaties en feitelijke omstandigheden rekening te houden, in deze materie de voorkeur te geven aan de belangen van de eigenaar;

Overwegende dat, in verband met vorrengaannde motieven, de vordering van eisers voorkomt als ontvankelijk en gegrond en de tegeneis als ongegrond dient te worden verworpen;

II. Over de vordering dd. 25 April 1951:

Overwegende dat de eerste eiseres eigenares is geworden van het vorrengenoemde hotel Robinson op 15 December 1950 bij akte van notaris Fraeys de Veubeke, door aankoop van consoorten Strubbe;

Dat verweerster Adam, Marie, enige gedaagde hij het exploit van dagvaarding dd. 25 April 1951, het litigieuze goed van consoorten Strubbe in huur heeft genomen op 31 December 1945 bij schriftelijk en behoorlijk geregistreerd contract voor een termijn van drie jaar;

Dat eerste eiseres op 18 December 1950 aan dezelfde verweerster de huur heeft opgezegd voor eigen gebruik en op 28 December 1950 mededeelde dat de huurprijs op grond van de bepalingen der wet van 20 December 1950 werd gebracht op 43.000 fr.;

Dat verweerster Adam, Marie, op 17 Februari 1951 aan aanleggers mededeelde, dat « de huishuur overgenomen was door haar dochter »;

Overwegende dat verweerders voorhouden dat de vordering, geformuleerd bij exploit dd. 25 April 1951, niet ontvankelijk is wegens de door eerste verweerster gedane huuroverdracht;

Dat zij beweren deze huur te hebben overgedragen met akkoord van Strubbe, Camiel, die lasthebber zou geweest zijn der consoorten Strubbe;

Dat eisers dit stellig betwisten en menen dat de overdracht hun niet kan worden tegengeworpen, vermits er daarvan bij de verkoping geen gewag werd gemaakt;

Dat verweerders daartegen inbrengen dat die verkoping voor hen « res inter alios acta » is, terwijl zij verklaren dat aanleggers zeer goed op de hoogte waren van de overdracht, vermits ook aan de overige verweerders opzegging van huur werd gedaan;

A) *Betreffende de huuroverdracht :*

Overwegende dat de verkoping van het litigieuze goed vaststaat erga omnes en bijgevolg kan worden ingeroepen tegen alle verweerders (artikel 1165 B.W., Cass. fr. 20 Februari 1900, D. P. 1900, I, 250; artikel 1 wet 16 December 1851 op de hypotheken en voorrechten);

Dat verweerders echter bewijs moeten leveren van de door hen beweerde huuroverdracht;

Dat inderdaad, waar geen verbod werd voorzien bij de huurovereenkomst, de huur mocht overgedragen worden door de toenmalige huurster;

Dat zelfs, indien de brief van C. Strubbe dd. 24 Februari 1949 (stuk 4 bundel verweerders) zou kunnen aangezien worden als een bewijs van de gedane overdracht (quod non), op dit bewijs niet eens beroep zou kunnen worden gedaan tegenover eisers, nieuwe eigenaars, en in geen geval vóór 17 Februari 1951, dagtekening van het schrijven door 1e verweerster gericht aan eisers (stuk 14 bundel eisers);

Dat bijgevolg eerste verweerster bij gebreke aan een akte van overdracht met vasté dagtekening tegenover eisers gehouden is als huurster, ten minste tot 17 Februari 1951, terwijl intussen tegenover verweerster Adam Marie, de wettelijke huurverlenging intrad ingevolge de haar op 18 December 1950 door aanleggers gegeven opzegging, zodat de huuroverdracht na deze datum niet meer mogelijk was (vgl. constante rechtspraak);

Dat om deze redenen de vordering van aanleggers tegen eerste verweerster niet ontvankelijk is;

.....

BIBLIOGRAPHIE

LE CONTRAT DE COMMISSION. - Etudes de droit commercial sous la direction et avec une préface de Joseph Hamel, par Paul Bailly, G. R. Delaume, Fernand Deridda, François Goré, Roger Jambu-Merlin, Jacques Léauté, Roger Pallard, André Ponsard, Gérard Sautel, B. Starck, Michel Vasseur. - Paris, Librairie Dalloz, 1949, 367 p. (Publications de l'Institut des sciences juridiques et financières appliquées aux affaires de la Faculté de Droit de Paris.)

Het onderhavige werk is totstandgekomen « en travail d'équipe, par un groupe de candidats aux concours d'agrégation, jeunes docteurs qui ambitionnent de consacrer leur vie à l'enseignement et à l'étude du droit ». (aldus de bekende Parijse hoogleraar Hamel in de Inleiding).

De behandeling van het onderwerp geschiedde als volgt : Titre I : *Histoire du contrat de commission* : l'histoire du contrat de commission jusqu'au code de commerce par G. Sautel (p. 23-53); Le contrat de commission dans le code de commerce et la doctrine postérieure par A. Ponsard (p. 54-84);

Titre II : *La commission sur marchandises* : la formation du contrat; les obligations du commissionnaire et les garanties du commettant par F. Deridda (p. 85-125); les obligations du commettant et les garanties du commissionnaire par Roger Pallard (p. 126-146); Les rapports du commettant et du commissionnaire avec les tiers par B. Starck (p. 147-172); Titre III :

La commission sur valeurs mobilières : les rapports entre le banquier commissionnaire et le commettant donneur d'ordres par Michel Vasseur (p. 173-199); Les rapports du donneur d'ordres et du premier commissionnaire; Les rapports du premier et du deuxième commissionnaire par Jacques Léauté (p. 200-234); Titre IV : *La commission de transport* par B. Bailly (p. 235-279); Titre V : *Le commissionnaire ducroire* par F. Goré (p. 281-307); Titre VI : *Le droit comparé et les conflits de lois en matière de commission*. Le droit comparé de la commission par R. Jambu-Merlin (p. 309-348); Les conflits de lois et le contrat de commission par G. Delaume (p. 347-359).

Van een afzonderlijke bespreking dezer verschillende studies moet uiteraard worden afgezien; aan de hand van de korte inhoudsopgave kan de lezer echter zelf de betekenis ervan en ook de wijze waarop het gehele onderwerp behandeld werd, voldoende beoordelen. Bovendien moge opgemerkt worden, dat de onderscheiden auteurs de zeer uiteenlopende rechtsleer en rechtspraak aan een streng kritisch onderzoek hebben onderworpen, geen theorie of controversie onbesproken hebben gelaten, nieuwe opvattingen verdedigen en nieuwe oplossingen voorstellen, alle getoetst aan de praktische eisen van het internationale, economische en handelsverkeer. Niet alleen aan de geschiedenis van het commissiecontract, ook aan de vergelijking van het daarop betrekking hebbende Franse recht met dit van andere landen werd ruime aandacht besteed. Zo blijkt dat het Franse en Belgische recht ter zake niet geheel overeenstemmend zijn : naar Frans recht is commissionnaire hij die optreedt zowel in eigen naam als namens de committent terwijl naar Belgisch recht in het algemeen alleen als commissionnaire wordt beschouwd, hij, die handelt in eigen naam voor rekening van anderen, zodat tussen de commissionnaire en de derde geen enkel verband bestaat. Dit verschil spruit voort uit de bij de wet van 5 Mei 1872 ingevoerde wijzigingen (o.a. artikelen 12 en 13 op het commissiecontract), waarmede de Belgische wetgever de bedoeling had een einde te stellen aan de in het Franse recht heersende twistvraag of hij die als tussenpersoon namens anderen handelt een commissionnaire of een lasthebber is. Jambu-Merlin constateert in verband met deze wetswijziging, dat « la réalisation a d'ailleurs été maladroite, en ce qu'elle a, tout en supprimant le terme de « commissionnaire » maintenu celui de « commettant » (p. 327).

In de « Préface » tot dit voortreffelijk boek belicht Professor J. Harmel — na op de belangrijke rol gewezen te hebben welke het commissiecontract in de handel speelt en het belang ervan voor de rechtswetenschap — de door de auteurs gevolgde methode.

In de praktijk neemt het commissiecontract (wanneer het niet op bijzondere wijze geregeld werd) drie verschillende vormen aan : commission sur marchandise à la vente et à l'achat; commission sur valeurs mobilières, réalisée par le banquier qui transmet des ordres à l'agent de change; commission de transport. De behandeling van het gehele onderwerp geschiedde daarom volgens deze drie vormen, welke alle zekere principes gemeen hebben. In de eerste plaats blijkt de definitie of de omschrijving ervan dezelfde te zijn : het commissiecontract is niets anders dan een lastgeving van handelsrechtelijke aard, waarbij de commissionnaire ofwel in naam van de committent ofwel op eigen naam handelt. De gevolgen zijn echter verschillend al naar gelang de commissionnaire in naam van de committent of op eigen naam handelingen verricht. Om die gevolgen te beoordelen moet men uitgaan van de ondeelbaarheid der verrichting : de drie betrokken personen committent, commissionnaire en derde zijn

onderling met elkaar verbonden en de betrekkingen van de ene met de andere reageren noodzakelijkerwijze op de derde.

Wat ook het voorwerp is van het commissiecontract levert de verhouding tussen committent en commissienair geen moeilijkheden op: wij staan hier voor een lastgeving. De verhouding tussen de commissienair en de derde daarentegen beantwoordt niet aan deze, welke in de lastgeving tussen de lasthebber en de derde ontstaat; de gevolgen verschillen al naargelang de commissienair handelt op eigen naam of in naam van de committent. Deze verschillen doen echter geen afbreuk aan de eenheid van het contract en op deze eenheid wenst Hamel de nadruk te leggen.

Moeilijker evenwel is het probleem t.a.v. de vertegenwoordiging; in welke mate doet de door commissienair-vertegenwoordiger verrichte handeling rechten en verplichtingen voor de committent-vertegenwoordigde ontstaan? De auteurs komen tot de conclusie dat het commissiecontract van handelsrechtelijke aard evenals de lastgeving van burgerlijke aard een vertegenwoordiging van de committent door de commissienair in het leven roept, en dit besluit geldt zowel voor het geval dat de commissienair op eigen naam als voor het geval dat hij in naam van de committent handelingen heeft verricht. Zonder twijfel zijn er gevallen aan te wijzen, waarin vertegenwoordiging is uitgesloten, maar zulks is dan — naar het oordeel van de auteurs — het gevolg van feitelijke omstandigheden.

Definitie en gevolgen van het commissiecontract worden door de drie hiernavolgende « oplossingen » nader bepaald en gepreciseerd:

1° Het commissiecontract naar Frans recht omvat zowel de commerciële lastgeving, waarbij de commissienair in naam van de committent optreedt, als de verrichting waarbij de commissienair op eigen naam handelt. In beide gevallen geniet hij van het bij art. 95 van de code de commerce bedoelde voorrecht.

2° In zijn verhouding tot de committent is de commissienair, onverschillig of hij in naam van de committent of op eigen naam gehandeld heeft, als lasthebber volgens de regels van het burgerlijk recht gebonden. Dit is alleen anders bij uitdrukkelijk bedongen aansprakelijkheid (delcredere).

3° De verhouding tot de derde verschilt al naargelang de commissienair in naam van de committent of op eigen naam heeft gehandeld. In het eerste geval is hij een werkelijk lasthebber; in het tweede geval verbindt hij zich zelf.

4° De verhouding derde-committent is in principe een vertegenwoordiging zo dikwijls committent en derde elkander kunnen kennen, d.w.z. wanneer de commissienair opgetreden is in naam van de committent of wanneer de derde de identiteit van de committent kende, zoals dit steeds het geval is voor het commissiecontract terzake van vervoer. De vertegenwoordiging verdwijnt, wanneer, zoals dit altijd het geval is voor het commissiecontract terzake van effecten, committent en derde elkaar niet kennen.

Samengevat is het commissiecontract aldus als een enkelvoudig contract te beschouwen, terwijl moet aangenomen worden, dat de verschillen, die in de drie verschillende vormen bestaan meer het gevolg zijn van feitelijke omstandigheden, welke echter de grondslagen van het contract niet aantasten.

H. Boonen.

BALIELEVEN

CONFERENCE DU JEUNE BARREAU D'ANVERS

Voordrachten van

Mrs Gerard Frasson en Pierre Jacquet

Het wordt in de laatste jaren de gewoonte dat de spreekbeurten, die te Parijs worden gehouden door de twee eerste secretarissen van de Conférence du Stage, bij de plechtige openingszitting van deze conferentie, kort nadien door de sprekers te Antwerpen herhaald worden.

Dit is een zeer gelukkig initiatief van de Conférence du Jeune Barreau, daar de leden der Antwerpse Balie en het Antwerps publiek in het algemeen aldus in de gelegenheid gesteld worden zich rekenschap te geven van de waarde der beste jonge krachten die ontsluit aan de Balie van Parijs.

Op Maandag 7 dezer waren het Mrs Gerard Frasson en Pierre Jacquet, respectievelijk eerste en tweede secretaris van de Conférence du Stage, die de gasten waren van de Conférence du Jeune Barreau te Antwerpen.

Voor een welgevulde zaal, waar talrijke hoogwaardigheidsbekleders en magistraten aanwezig waren, stelde de voorzitter der Conferentie, Mr Luc Schöller, de beide sprekers voor in voortreffelijke bewoordingen.

Het eerst kwam Mr Gerard Frasson aan de beurt, die als onderwerp gekozen had « L'éloge du Bâtonnier Payen ».

Stafhouder Payen is ook in ons land een zeer gekende figuur geweest, wiens verschillende werken betreffende het beroep van advocaat grote belangstelling hebben gewekt bij de leden der Belgische Balie. Het feit dat hij een der verdedigers geweest is van Maarschalk Petain heeft zijn naam in de laatste jaren nog bijzonder op het voorplan gebracht.

Mr Frasson gaf ons van het leven van Stafhouder Payen een sobere en vast, omlinnende schets, waarin nochtans menigvuldige aangrijpende momenten voorkwamen. Met een rustige en verfinde welsprekendheid wist hij ons het leven voor te stellen van deze harde werker, wiens loopbaan op zo diverse wijze is beoordeeld geworden, doch die met een nooit falende zelfbeheersing en met een grote zelfstandigheidsbetrachting zich in een uitzonderlijk welslagen aan de Parijse Balie heeft mogen verheugen. Zelden werd een hoog gespannen ambitie gediend door een meer nauwgezette en ontembare arbeidskracht en waar Stafhouder Payen zich tot het uiterste slaaf achtte van zijn beroep vond hij langs die weg de hoogste bevrediging der werkelijke vrijheid en onafhankelijkheid.

De levensschets welke ons van Stafhouder Payen werd gegeven, was voor Mr Frasson als het ware slechts een gelegenheid om voortdurend op merkwaaardige en originele wijze uit te weiden over allerlei aangelegenheden van het beroepsleven in de advocatuur en over de evolutie van het nationaal gevoel in Frankrijk, waarbij de spreker onafgebroken op passnante wijze het publiek wist te boeien en waarbij zeer dikwijls uiterst rake zinnen en diep treffende opmerkingen te pas kwamen.

De spreker wist vooral een intense emotie te wekken waar hij de gemoedstoestand van het Franse volk schilderde in de pijnlijke dagen van de nederlaag van 1940, na dewelke zich Stafhouder Payen volledig in de eenzaamheid terugtrok en zijn activiteit aan de Balie vaarwel zegde. Doch deze man, waarvan men kon vermoeden dat de loopbaan volledig geëindigd

was, nam na de bevrijding terug zijn plaats in in de rangen der advocatuur en wist in een periode, waarin de gemoederen tot het uiterste opgewonden waren, een ongehoorde moed aan de dag te leggen, door in deze tijd van hartstocht en onredelijkheid te wijzen op de noodzakelijkheid van mildheid en verzoening in het nationaal belang.

Stafhouder Payen is het dan ook geweest die gelast werd met de zeer ondankbare taak samen met een paar jongere confraters de verdediging op zich te nemen van Maarschalk Petain en hij heeft deze verdediging waargenomen niet enkel met een uiterst verheven begrip van de onafhankelijkheid der advocatuur en met diep inzicht in de menselijke zwakheden, maar tevens met een zo totale overgave van zichzelf aan de opgedragen taak, dat voorzeker de overdreven inspanning, die hij zich had opgelegd, in grote mate de oorzaak is geweest van zijn kort daarop gevolgd overlijden.

De uiteenzetting van Mr Frasson mag in alle opzichten merkwaardig genoemd worden. Hij is er in geslaagd in zijn uiteenzetting doorlopend een prachtig evenwicht te handhaven tussen de rede en het gevoel en hij heeft met een minimum van oratorische middelen een maximum van doordringende overtuigingskracht weten te ontwikkelen.

De uitbundige toejuichingen, die hem ten deel vielen, waren ten volle verdiend en zijn rede week op gelukkige wijze af van de holle retoriek die ons door zovele Franse sprekers wordt voorgediend.

De spreekbeurt van Mr Pierre Jacquet, die als onderwerp had gekozen «Le procès Baudin», behoorde meer tot de oudere school, waarbij de gaven van de acteur meer op prijs worden gesteld dan de eigenschappen van de werkelijk diepgaande sobere welsprekendheid.

In het gekozen genre mocht echter de rede zeer geslaagd genoemd worden. De atmosfeer van de Franse staatsgreep in 1851 was dan ook helemaal geschikt om de spreker de gelegenheid te geven tot rhetorische esbattermenten die hun hoogtepunt vonden in de voorstelling van het scherp woordengescherp tussen de jonge advocaat Gambetta en het Openbaar Ministerie in het bekend proces der tegenstrevers van het Second Empire.

Wie goed toneel lief heeft zal voorzeker Mr Jacquet van harte hebben toegejuicht.

Het aanhoren van deze beide spreekbeurten noopt onwillekeurig tot een vergelijking en vooral tot een vergelijking tussen de beide genres van welsprekendheid, die door de twee secretarissen van de Conférence du Stage werden gehuldigd en dan moet het ons van het hart hoezeer Mr Frasson, juist door de soberheid van zijn middelen en de vlijmscherpe kracht van zijn betoog, zijn confrater in oneindige mate superieur was.

Het zal voorzeker voor velen een groot genoegen geweest zijn te hebben kunnen vaststellen hoe bij de jongere advocaten der Balie van Parijs, stilaan de oude methode wordt opgegeven en hoe, in de plaats van holle retoriek, een werkelijk treffende en diepgaande welsprekendheid de voorkeur krijgt.

R. V.

Vlaamse Juristen,

Abonneert U op het
RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

MEDEDELINGEN

HANDELSHUUROVEREENKOMSTEN. DE NIEUWE WETGEVING BETREFFENDE DE ONROERENDE GOEDEREN MET GERING INKOMEN

In het Belgisch Staatsblad van 26, 27 en 28 December verscheen de tekst van drie wetten en één koninklijk besluit betreffende de handelshuurovereenkomsten. De daarin vervatte beschikkingen hebben vooral betrekking en zijn vooral belangrijk voor de huurder van kleinere onroerende goederen die als handelshuis uitgebaat worden.

De wet van 30 April 1951 op de handelshuurovereenkomsten bepaalde dat «de huurovereenkomsten betreffende onroerende goederen die, wegens hun gering kadastraal inkomen, vermindering genieten van het registratierecht, bij toepassing van art. 53 van het Wetboek der registratierechten of de huurovereenkomsten betreffende gedeelten van die onroerende goederen» niet onder toepassing van de bij die wet voorziene bepalingen zouden vallen.

De ondervinding heeft uitgewezen dat dit criterium diende gewijzigd te worden.

Dit gebeurde bij de wet van 22 December 1951, tot wijziging van de wet van 30 April 1951 en bij het K.B. van 23 December 1951 dat in uitvoering van deze wet getroffen werd.

Deze nieuwe teksten voorzien een criterium dat gesteund is op het werkelijk *kadastraal inkomen*, verschillend naar gelang het aantal inwoners van de gemeente waarin het onroerend goed gelegen is, en voorzien tevens een *correctief* aan dit criterium voor het geval de normale huurwaarde op 1 Augustus 1939 met meer dan 500 frank het bepaalde kadastraal inkomen overtrof.

a) Kadastraal inkomen.

Naar gelang de categorie der gemeente waarin het onroerend goed gelegen is (onafgezien het feit of de huurovereenkomst slaat op een onroerend goed in zijn geheel of op slechts een gedeelte ervan) zal de handelshuurovereenkomst onder toepassing van de wet van 30 April 1951 vallen zo het kadastraal inkomen méér bedraagt dan :

- 1°) 1.500 frank in gemeenten met minder dan 5000 inwoners;
- 2°) 2.500 frank in gemeenten met 5.000 tot exclusief 30.000 inwoners;
- 3°) 3.000 frank in gemeenten met 30.000 inwoners of meer;
- 4°) 3.500 frank in gemeenten gelegen in de agglomeraties Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent of Luik.

Zo, integendeel, het kadastraal inkomen van het onroerend goed slechts dit bedrag bereikt, of er onder valt, is de handelshuurovereenkomst (in de zin van art. 1 van de wet van 30 April 1951) *principieel* niet beschermd door de wet van 30 April 1951.

Zij kan dit echter in feite toch nog zijn ingevolge de toepassing van het besproken correctief, zo namelijk :

b) de normale huurwaarde op 1 Augustus 1939

van het bewust onroerend goed met meer dan 500 fr. het hierboven, naar gelang de categorie van gemeenten, bepaalde kadastraal inkomen overtrof.

(Op te merken valt dat de handelshuurovereenkomsten die aldus toch nog buiten het toepassingsgebied van de wet van 30 April 1951 zouden vallen, voortaan,

bij toepassing van de tweede wet van 22 December 1951, onderworpen zijn aan de wet houdende uitzonderingsbepalingen inzake huishuur. Zie verder.)

Voorbeelden :

1°) De handelshuurovereenkomst slaat op een onroerend goed (of een gedeelte ervan) gelegen in een gemeente van 30.000 inwoners of meer en waarvan het kadastraal inkomen, zoals het vastgesteld werd voor het hele goed, 3.100 frank bedraagt;

2°) De handelshuurovereenkomst slaat op een onroerend goed, gelegen in dezelfde categorie van gemeenten, waarvan het kadastraal inkomen slechts 2.500 frank bedraagt... de wet van 30 April 1951 zal *principieel* niet van toepassing zijn doch de huurovereenkomst zal beschermd zijn door de wetgeving inzake huishuur;

3°) In het geval voorzien sub 2°) hierboven zal de wet van 30 April 1951 *toch* van toepassing zijn zo de huurder bewijst dat de normale huurwaarde op 1 Augustus 1939 het bedrag van $(3.000 + 500) = 3.500$ frank overtrof.

Toestand van de onroerende goederen met gering inkomen die niet vallen onder de toepassing van de wet van 30 April 1951

De wet van 22 December 1951 waarbij het toepassingsgebied van de wetgeving houdende uitzonderingsbepalingen inzake huishuur wordt uitgebreid voorziet dat de handelshuurovereenkomsten betreffende onroerende goederen met gering inkomen en die niet beschermd zijn door de wet van 30 April 1951 voortaan zullen onderworpen zijn aan de voornoemde wetgeving inzake huishuur.

Daaruit volgt dus dat, in algemene regel, deze huurovereenkomsten (hoewel het gaat om goederen waarin een handelsbedrijvigheid uitgeoefend wordt) onder de wet « inzake huishuur » zullen vallen.

De huurders zullen er diensvolgens van de wettelijke huurverlenging genieten terwijl anderzijds ook de huurprijs van die goederen begrensd blijft door de uitzonderlijke wetgeving op dit stuk.

Alleen zullen aan de toepassing van die wetgeving ontsnappen de huurovereenkomsten die uitgesloten werden krachtens artikel 2 van de wet van 20 December 1950 (gewijzigd bij de wetten van 1 Juni en 21 December 1951): Bijvoorbeeld de huurovereenkomsten slaande op nieuwgebouwde onroerende goederen of op onroerende goederen die tussen 1 Augustus 1939 en 31 Juli 1947 op geen enkel ogenblik verhuurd werden.

Overgangsbepalingen

De twee wetten van 22 December 1951 zijn in werking getreden de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad verschenen zijn, d.i. op 28 December 1951.

Beide bevatten overgangsbepalingen die tot doel hebben vóórbestaande toestanden te regelen (artikelen 3 tot 7 van de wet tot wijziging van de wet van 30 April 1951 — artikelen 2 tot 4 van de wet die het toepassingsgebied van de wet inzake huishuur uitbreidt).

Op te merken valt dat deze wetten principieel alleen gelden ten voordele van wie op 20 December 1951 nog steeds het gehuurde pand betrokken en dat meer bepaald wie, *vóór die datum* het goed verlaten had geen recht tot terugkeer in het goed kan laten gelden.

Anderzijds voorzien beide wetten, *zowel voor de verhuurders als voor de huurders*, zekere maatregelen die van aard zijn hun beider rechten te vrijwaren en die op straffe van rechtsverval, binnen een zeer korte

tijdspanne moeten getroffen worden namelijk *binnen de maand* te rekenen vanaf 28 December 1951 zijnde de datum van de bekendmaking zowel van de wet als van het Koninklijk besluit.

Aldus voorziet de wet van 22 December 1951 tot wijziging van de wet van 30 April 1951 :

- dat de *verhuurder* de opzeg die hij, met het oog op zelfgebruik (in de ruime zin van het woord), zou gegeven hebben, kan handhaven mits die bedoeling desgevallend aan de huurder te kennen te geven;
- dat de *nieuwe huurder*, het recht heeft, in bepaalde gevallen, de geldigverklaring van zijn huurovereenkomst te vragen;
- dat de *huurder* gebeurlijk de herziening kan vragen van de abnormale huurprijs die hij zou hebben moeten aanvaarden; en
- dat de bewuste *huurder* het recht heeft, in voorkomend geval, de herziening van zijn huurovereenkomst aan te vragen.

Al deze rechten moeten, op straf van verval, uitgeoefend worden binnen de maand na de inwerking-treding van het koninklijk besluit, d.i. vóór 28 Januari 1952.

Ook voorziet de wet van 22 December 1951 waarbij het toepassingsgebied van de wetgeving inzake huishuur uitgebreid wordt tot zekere handelshuurovereenkomsten betreffende onroerende goederen met gering inkomen dat :

- de *verhuurder*, ter handhaving van de geldigheid van zijn opzeg binnen de maand na de inwerking-treding van de wet, aan zijn opgezegde huurder zijn inzicht kan te kennen geven het goed zelf of door zijn rechthebbenden te laten betrekken;
- de *nieuwe huurder* in zekere gevallen, binnen dezelfde termijn, de geldigverklaring van zijn huurovereenkomst kan vorderen.

VLAAMS RECHTSGENOOTSCHAP TE GENT

Ter gelegenheid der viering van het Ve Lustrum van zijn bestaan richt het Vlaams Rechtsgenootschap aan de Rijksuniversiteit te Gent een reeks belangrijke manifestaties in.

Op Zaterdag 12 Januari, te 21 uur, wordt, in samenwerking met de Vlaamse Conferentie der Balie bij het Hof van Beroep te Gent, een groot lustrumbal gegeven in de salons van het Posthotel.

Op Woensdag 16 Januari, te 18 uur, zal er een academische zitting plaats hebben in de Aula van de Universiteit, waar de heer Moyersoen, Minister van Justitie, de feestrede zal uitspreken.

Op dezelfde zitting zal hulde gebracht worden aan Prof. A. Kluyskens, rector der Universiteit, en zal door de heer G. Derveaux een « Historiek van het V. R. G. » geschetst worden.

Na deze academische zitting zal er in het Posthotel een receptie plaats hebben, gevolgd door een banket.

Op Donderdag 17 Januari, te 15 uur, zal in de Assisenzaal van het Gerechtshof te Gent door de studenten een grote assisenzaak gepleit worden.

Het lijdt geen twijfel dat deze belangrijke manifestaties, ingericht door het Vlaams Rechtsgenootschap, de algemene belangstelling zullen wekken.

De teksten van de spreekbeurten zullen gepubliceerd worden in het Rechtskundig Weekblad.

VERENIGING VOOR DE VERGELIJKENDE STUDIE VAN HET RECHT VAN BELGIE EN NEDERLAND

Deze op 19 September 1947 te Brussel op initiatief der professoren Meyers en Van Dievoet opgerichte vereniging — onderscheiden van de Commissie voor de studie der problemen betreffende de unificatie van het recht der Benelux-landen — heeft op 6 en 7 December 1951 te 's Gravenhage haar jaarlijkse vergadering gehouden. Deze bijeenkomst had plaats in het Ministerie van Justitie onder voorzitterschap van Prof. Mr. E. M. Meyers.

Op Donderdag 6 December hebben de drie afdelingen, waarin de vereniging is verdeeld, afzonderlijk vergaderd.

De afdeling Privaatrecht heeft enkele belangrijke kwesties van het schadeverzekeringsrecht besproken. Praeadviezen daarover waren uitgebracht door Prof. Mr. T. J. Dorhout-Mees, hoogleraar te Utrecht, en Prof. Frédéric Sohr, hoogleraar te Brussel.

De afdeling Staatsrecht had tot onderwerp gekozen « De verordenende bevoegdheid van lagere niet-territoriale lichamen », waarover praeadviezen zijn uitgebracht door Prof. Mr. C. W. van der Pot, oud-hoogleraar te Groningen en Prof. Frans E. de Visschere, hoogleraar te Leuven.

Door de afdeling Strafrecht werd besproken « De strafbaarheid van rechtspersonen en van corporaties-niet-rechtspersonen », waarover praeadviezen zijn uitgebracht door Prof. Mr. D. van Eck, hoogleraar te Nijmegen en Prof. Jean Constant, advocaat-generaal bij het Hof van Beroep en hoogleraar te Luik.

Elke afdeling heeft aan de op 7 December gehouden algemene vergadering rapport uitgebracht van de besprekingen en de genomen conclusies.

De praeadviezen en rapporten zullen in het in dit jaar te verschijnen Jaarboek worden afgedrukt.

VOORRECHT EN WETTELIJKE HYPOTHEEK TEN VOORDELE DER OPENBARE SCHATKIST IN ZAKE BELASTINGEN

In verband met het artikel van onze medewerker Mr. Willy Calewaert over de wet nopens het voorrecht en wettelijke hypotheek ten voordele der openbare schatkist in zake belastingen, dat gepubliceerd werd in het Rechtskundig Weekblad van 2 December 1951, kol. 529, is het nuttig er de aandacht van onze lezers op te vestigen dat in het Belgisch Staatsblad van 30 December 1951, p. 9768, de wet verscheen van 28 December 1951, houdende verlenging van de wettelijke hypotheek en het voorrecht van de Staat in zake directe belastingen.

Daarbij wordt in artikel 1 voorzien dat de in artikel 6, 2e lid der wet van 24 December 1948, gewijzigd door artikel 3, par. 1, van de wet van 27 December 1950, de datum 1 Januari 1952 vervangen door 1 Januari 1953.

DE WERELDFEDERATIE TOT BESCHERMING DER DIENEN

De Wereld-Federatie tot bescherming van dieren is in 1950 opgericht op het Wereldcongres voor Dierenbescherming te Scheveningen, op een tijdstip, dat de wereld rijp was om een krachtige internationale organisatie voor dierenbescherming te bezitten.

Allerwegen was het besef doorgedrongen, dat het dier lang genoeg geleden had onder de minachting, uitbuiting, mishandeling en slechte verzorging der mensen. Soms uit aangeboren menselijke slechtheid

en wreedheid, maar — en dat is tenslotte nog hoopgevend — in de meeste gevallen door gebrek aan innerlijke beschaving, domheid, onnadenkendheid en wanbegrip.

In alle landen der wereld heeft n.l. de Dierenbescherming, vooral in deze laatste jaren, ervaren, dat vooral die onnadenkendheid en dat wanbegrip de hoofdoorzaken zijn van de ellendige toestand waarin onze medeschepselen zich bevinden. De mensen moet dus bijgebracht worden, dat dieren geen levenloze mensen, gevoelloze voorwerpen zijn, geen levende machines, gelijk Descartes in de 17de eeuw leerde, doch wezens, die gevoel hebben als wij, pijn kunnen lijden als wij, die snakken naar liefde, begrip en rechtvaardigheid en zoveel mogelijk recht hebben op een plaats onder de zon, op een redelijk en zedelijk verantwoord bestaan. Wanneer de volkeren der wereld dus over deze zaken goed worden voorgelicht, speciaal door de pers, de kerk, de school, de radio, enz., zijn enorme verbeteringen te verwachten, ja zal men in de nabije toekomst kunnen rekenen op een volkomen omwenteling op het gebied van de rechtspositie der dieren. Allerwegen is een kentering ten goede reeds duidelijk waarneembaar. De rusteloze gang der beschaving brengt ons van mijlpaal tot mijlpaal.

Na de slaven, de vrouwen en de arbeiders zijn nu als vanzelf de dieren aan de beurt gekomen.

Nodig is dus juist nu in alle landen een kern van doelbewuste voorvechters en vechters voor de belangen der dieren, die er in de eerste plaats voor dienen te zorgen de pers geregeld door persconferenties in te lichten om deze zodoende voor hun idealen te winnen, want vooral door de pers worden de ogen van de massa geopend.

Zo worden volksbewegingen ontketend, welke gesteund en geschraagd dienen te worden door de wereldbeweging, de Wereld-Federatie, het centrale punt van waaruit de belangen van de dieren over de gehele wereld worden gediend.

Nodig is dus in de eerste plaats, dat in ieder land doelbewuste mensen in de verenigingen en bonden der dierenbeschermers de leiding krijgen en in de tweede plaats dat alle verenigingen voor dierenbescherming zich aansluiten bij het centrale lichaam, de Wereldbond.

In eenheid en verbondenheid ligt de kracht.

De leus moet dus zijn: Dierenbeschermingsverenigingen van alle landen verenigt U!

Die verenigingen en de opbouwende leden in alle landen dienen voorts te beseffen, dat dierenbescherming niet moet bedelen en vragen, maar moet eisen en vorderen.

De dieren hebben recht op een behoorlijke behandeling, behoorlijk voedsel, behoorlijke arbeidstijden en een behoorlijke wettelijke bescherming.

Bij de Wereld-Federatie zijn momenteel reeds 70 verenigingen uit de gehele wereld aangesloten. Steeds melden zich nieuwe verenigingen aan, onlangs nog uit Japan, Uruguay, Oost-Afrika, Turkije en Israël. Deze zomer verscheen het eerste Federatieblad, dat aan de 4000 bestaande verenigingen over de gehele wereld is toegezonden.

In het voorjaar 1952 zal het tweede nummer verschijnen.

In begin April en begin October van dit jaar werden in Scheveningen twee bestuursvergaderingen gehouden, die zich kenmerkten door eensgezindheid en doelbewustheid. De volgende bestuursvergadering zal in Mei 1952 plaats hebben.

Zes sub-commissies werden gevormd resp. tot het opstellen van een Charter voor de rechten van het dier; tot de oprichting van een internationale hulp-

organisatie voor dieren in de geest van het Rode Kruis; voor de inschakeling van Kerken en Godsdiensstige stromingen; voor het samenstellen van een up to date uniforme dierenbeschermingswetgeving; voor pers en publiciteit en een voor de organisatie van de jeugd.

Talrijke protesten in brief- of telegramvorm werden bij vele Regeringen en autoriteiten ingediend. Ik noem slechts de volgende: over het duivenschieten in Monaco; de stierengevechten in Spanje; het uitmoorden van zeehonden in de Noordelijke wateren; de inhumane slachtmethoden in Nigeria; de wrede vaccinatie van vee in Somaliland; het slechte vervoer van dieren van Port Soedan naar Suez; de onnodige wreedheden in het abattoir te Port Said; de slechte positie van katten in café's en hotels in Italië en de ellendige toestand aldaar van gevangen vossen voor jachtdoeleinden, enz., enz.

Het hoopgevende is, dat van alle betrokken regeringen en autoriteiten correcte en bevredigende antwoorden werden ontvangen, waarin werd gezegd, dat de verkeerde toestanden veranderd zouden worden, althans dat men de klacht ernstig in studie zou nemen. De Wereld-Federatie is reeds een lichaam geworden, waarmede rekening wordt gehouden.

Op 24 September jongstleden voerde ik te Parijs de slotbesprekingen met de Unesco en smaakte het genoeg, dat de Wereldfederatie officieel tot de Unesco werd toegelaten als lichaam waarmede vaste relaties worden onderhouden. Wij hebben daardoor het recht een of meer Observers in de vergaderingen te zenden.

Kort samengevat komt het hierop neer, dat de Wereld-Federatie beoogt om internationaal de belangen van alle dieren ter wereld te behartigen o.a. door:

- 1° het opstellen van een Charter betreffende de rechten van het dier, bevattende minimum eisen, die internationaal dienen te gelden;
- 2° meer speciaal afdoende uniforme rechtsregelen op te stellen, welke aan de regeringen van alle landen ter invoering zullen worden toegezonden, met inachtneming van landelijke verschillen;
- 3° aan alle landelijke verenigingen alle mogelijke steun en bijstand te verlenen, indien deze in hun eigen land stappen ondernemen;
- 4° in de gehele wereld dierenmishandeling op te sporen en om door protesten bij de betrokken regeringen op verbetering van deze slechte toestanden aan te dringen;
- 5° op te treden als wereldverzamelplaats van alle gegevens en kennis inzake dierenbescherming;
- 6° internationaal erkende officiële lichamen als de Unesco, in te schakelen in het werk van dierenbescherming;
- 7° vanuit het centrale punt ook de wereldpers in te schakelen, alsmede de kerken en Godsdiensten.

De Wereld-Federatie wil dus verpersoonlijken het wereldgeweten inzake dierenbescherming en wil zijn de voogd en negotiorum gestor van het gehele dierenrijk. Liefde en barmhartigheid zullen tenslotte overwinnen, ook in onze strijd voor een redelijk verantwoord bestaan voor zoveel mogelijk dieren.

Mr W. Hugenholtz.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor bestuurswetenschappen - n° 4 van Juli 1951.

Dr K. Mees: De Raad van State en het Statuut van de Rijksambtenaren. — Dr A. Van de Sompele: De ambtenaren van de Federale Besturen in de Verenigde Staten van Amerika.

Advocatenblad - n° 10 van 15 December 1951.

Mr A. C. G. van Proosdij: Rechtszekerheid en billijkheid. — Mr H. Landberg: Compensatie van kosten in scheidingszaken. — Mr J. P. Van Loon: Afschrift aan de tegenpartij. — Mr E. Emmering: Levensbeschrijvingen van strafpleiters.

Nederlands Juristenblad - Jaargang 1952, afl. 1 van 5 Januari 1952.

Prof. Mr C. W. Van der Pot: De Grondwetsherziening 1952. — Mr D. J. Veegens: Mr J. Wolterbeek Muller †.

Weekblad voor Privaatrecht, notarisambt en registratie - n° 4223.

Prof. Dr J. P. A. Adriani: De zorg voor den ouden dag. — Dr I. P. Ph. de Rode-Verschoor: Enige opmerkingen over de wenselijkheid van een averij-grosseregeling in het luchtrecht. — Prof. Mr G. de Grooth: Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Verbintenissenrecht 1950.

— n° 4224 van 5 Januari 1952.

Mr A. Bockwinkel: Terugvordering tussen ex-verloofden. — Dr H. H. Schippers: De taal der wet.

Arbitrale Rechtspraak - n° 372 van December 1951. Rede van Prof. R. P. Cleveringa: Goedemann naar billijkheid.

Journal des Tribunaux - 30 déc. 1952, n° 3920.

Tables des matières parues ou cours de l'année 1951. — n° 3921 van 6 Januari 1952.

Wivine Bourgaux: La loi du 14 juillet 1951 relative au séquestre et à la liquidation des biens, droits et intérêts allemands. — Jurisprudence.

Revue générale des assurances et des responsabilités. Jurisprudence.

Recueil Dalloz de doctrine de jurisprudence et de législation - n° 44 van 20 December 1951.

M. P. L. Rivière: A propos du nouveau Code pénal du Maroc.

— n° 1 van 3 Januari 1952.

Mr. Paul Durand: Etranges innovations en droit hypothécaire.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"